

10 FILLÉR Reggeli Újság

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BUDAPEST,
V., BANK-UTCA 4. SZÁM TEL.: 1-296-99 VASÁRNAP:
V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 34. TEL.: 1-186-21 ÉS 1-186-22

HÉTFŐ

BUDAPEST, X. ÉVFOLYAM, 34. SZÁM
1938 AUGUSZTUS 22

HORTHY MIKLÓS NÉMETORSZÁGBAN

A kormányzó vasárnap délelőtt érkezett az ünneplő Bécsbe, délután átlépte a bajor határt - Szakadatlan ünneplés kíséri a kormányzói pár utját

Imrédy miniszterelnök, Kánya és Rátz miniszterek kísérték a kormányzói párt

Horthy Miklós, Magyarország kormányzója Hitler Adolf vezér és birodalmi kancellár meghívására szombat este feleségével együtt, valamint Imrédy Béla miniszterelnökkel, Kánya Kálmán külügyminiszterrel és Rátz Jenő gy.-tábornokkal, honvédelmi miniszterrel többnapos tartózkodásra Németországba utazott. A kormányzó kíséretében utazott Uray István, a kabinetiroda főnöke, vitéz Jány Gusztáv altábornagy, a katonai iroda főnöke, vitéz Koós Miklós ezredes, első szárnysegéd, Korompai Brunswik György ezredes, utimarsall, vitéz Gerlőczy Gábor alezredes, Németh Tibor őrnagy és Scholz Andor folyamórkapitány szárnysegédek. A kormányzó különvonatán utazott még Csáky István gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Gimessy Frigyes vezérkari ezredes, a honvédelmi miniszter szárnysegéde, Kuhl Lajos követségi tanácsos, a külügyminiszterium politikai osztályának vezetője és Ujpéteri Elemér segédfogalmazó, a miniszterelnök személyi titkára.

A kormányzót a Keleti-pályaudvaron ünnepélyesen bucsuztatták. A Keleti-pályaudvar udvari várótermét és a váróterem előtti tornácot nemzeti színű zászlókkal és délszaki növényekkel díszítették fel s szőnyegekkel borították.

Gyülekeznek az előkelőségek
A kormányzóval együtt utazó és a bucsuztatására megjelent előkelőségek már este negyed 10 óra után kezdtek gyülekezni a Keleti-pályaudvar udvari várótermében.
A kormányzó és felesége Scholtz Andor folyamórkapitány, szárnysegéd kíséretében 21 óra 40 perckor gépkocsin indult el a királyi várból s
21 óra 50 perckor érkeztek meg a Keleti-pályaudvar udvari várótermének bejárata elé.
Velük együtt jött fiatalabb fiuk, ifj. Horthy Miklós és leányuk, Horthy Paulette férjével,

ifj. Károlyi Gyula gróffal.
A kormányzó közvetlen kíséretének tagjai az udvari váróterem előcsarnokában jelentkeztek, a többi egybegyűlt előkelőség pedig az udvari váróterem két oldalán félkörben állott fel.
A jobboldalon állott vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, Radvánszky Albert báró, a felsőház alelnöke, Kornis Gyula, a képviselőház elnöke, Teleki Pál gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Kánya Kálmán külügyminiszter, Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter, vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, Bornemisza Géza ipariügyi miniszter, Mikecz Ödön igazságügyi miniszter, Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter, vitéz Rátz Jenő gyalogsági tábornok, honvédelmi miniszter, vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, vitéz Keresztes-Fischer Lajos altábornagy, a honvédezerkar főnöke, bárcehízi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár, Apor Gábor báró rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, Antal István államtitkár, Karafiáth Jenő főpolgármester, Lahner Kornél miniszteri osztályfőnök, a MÁV elnöke, Szendy Károly polgármester, Csáky István gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Éliássy Sándor budapesti rendőrfőkapitány, Kuhl Lajos követségi tanácsos, a külügyminiszterium politikai osztályának vezetője, Szent-Istvány Béla miniszteri tanácsos, a külügyminiszterium sajtóosztályának vezetője, Rákóczi Imre miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője és Ujpéteri Elemér segédfogalmazó, a miniszterelnök titkára.
Az udvari váróterem baloldalán álltak félkörben
Erdmannsdorff budapesti német követ, aki elkísérte németországi útjára a kormányzót,
továbbá Werkmeister budapesti német ügyvivő felesége, Vinci gróf budapesti olasz követ s Werkmeister ügyvivő vezetésével a német követség teljes tisztikara.
Horthy Miklós kormányzó és felesége az udvari váróterembe érve

elsőnek vitéz Imrédy Béla miniszterelnökkel fogott kezét, majd sorra a többi magyar előkelőségekkel
s utána a német követ, az olasz követ s a német követség tagjainak üdvözlését fogadta. Werkmeister német ügyvivő felesége hatalmas rózsaszínű rózsacsokorral kedveskedett a kormányzó feleségének.
Horthy Miklós kormányzó és felesége ezután rövid ideig elbeszélgetett a megjelent előkelőségekkel, majd kivonultak a pályaudvar tornácára. A kormányzói pár itt
meleg bucsut vett gyermekeitől és végétől, majd felszállott a különvonatra.

Lelkesedés és fényes zászlódisz a német határon
Bruck Neudorf, augusztus 21.
Horthy Miklós kormányzó különvonata negyed tíz óra tájban lépte a Német Birodalom határát.
A diszruhás határőrség merev vigyázban, fegyverrel tisztelgett az elhaladó különvonat előtt, amely hatalmas birodalmi sassal díszített két oszlop között gördült át a határon Nickelsdorfnál.
Néhány perc múlva befutott a vonat a bruckneudorfi állomásra, ahol
fényes zászlódisz és lelkes tömeg fogadta a magyar államfőt.
A pályaudvart kétoldalt hosszú sorban felváltva magyar és német lobogók díszítették, s a pályatest két oldalán nyolc méter magas fehér pillérek emelkedtek az égnek az arany birodalmi sas hatalmas alakjával.
A mintegy félórányi tartózkodás alatt
hozzásatolták a különvonathoz a berlini magyar követ és a katonai attasé, valamint a kormányzó mellé beosztott német diszkisérlet különkoestjait.
Sztójay Döme berlini magyar követ és Hardy Kálmán alezredes, katonai attasé, a kormányzó termeskocsijában délelőtt 10 óra

Közben vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter, vitéz Rátz Jenő honvédelmi miniszter s Erdmannsdorff budapesti német követ, aki a kormányzóné mellé diszkisérletül van beosztva s a kíséret tagjai is elfoglalták helyüket a különvonaton.
Pontosan este 10 órakor gördült ki a Keleti pályaudvar csarnokából a kilenc kocsiból álló különvonat. A kormányzó és felesége a szalonkocsi ajtajában állva
mosolyogva intettek bucsut az egybegyűlt előkelőségeknek,
akiknek lelkes éljenzése közben hagyta el a vonat a Keleti pályaudvart.

15 perckor jelentkezett az államfőnél.
Tíz óra harminc perckor Sztójay követ a német diszkisérlet tagjait, Schuster altengernagyot, Dörnberg követ, szertartási főnököt, Stenger SS-főcsoportvezetőt, Liss és Schmid őrnagyokat, Brantenaar SS-csoportvezetőt, Nostitz követségi titkárt, Rundsdorffer dr. orvost és Jung fogalmazót vezette a kormányzó elé s Uray István kabinetirodai főnök, valamint Jány Gusztáv altábornagy, a katonai iroda főnökének jelenlétében bemutatta őket az államfőnek.
Egyidejűleg Erdmannsdorff budapesti német követ, aki Horthy Miklósné mellé van diszszolgálatra beosztva, jelentkezett a Főméltóságú asszony különkocsijában.
Megérkezés Bécsbe
Bécs, augusztus 21.
Horthy Miklós kormányzó délelőtt 10 óra 58 perckor megérkezett a bécsi nyugati pályaudvarra.
Bécs határában a különvonat elkanyarodott dél felé, hogy megkerülve a várost, egyenesen a nyugati pályaudvarra fusson be. A város külső negyedein átvezető vasutvonalat végig magyar és német lobogókkal s

2. sz. «SPORTREJTVÉNY»-SZELVÉNY

ZSE—FERENCVÁROS

1. Ki lőtte az első gólt? .....
- Melyik félidő hányadik percében? .....
- Név: .....
- Lakás: .....

lyezték s a lobogók között oszlopot állítottak fel, amelyek felváltva a magyar és német címet tartották zászlócsokor között:

ahol a város utcáit keresztelték a vasut-vonalat, mindenütt hatalmas tömegek állottak és a vonat elhaladásakor lelkes ünneplésben részesítették az előkelő vendégeket.

Amikor a különvonat befutott a nyugati pályaudvar csarnokába, a kivézenlyelt repülőzenekar a magyar Himnusz hangjaival köszöntötte a kormányzói párt. A repülő-díszszázad feszes vigyázzban tisztelt, a pályaudvar pedig a bécsi hatóságok vezetői várakoztak. A pályaudvar érkezési oldalán az első vágányt befedték, majd szőnyeggel terítették le, hogy megfelelő helyet létesítsenek a felállított tengerész díszszázad lelépésére.

A kormányzó természetesen a pályaudvar külső végén, a zenekar előtt állott meg. A fogadtatásra megjelentek

szülni nem akaró, dörgő éljenzéssel fogadták a befutó vonatot.

Elsőnek a kormányzó szállott le Koós Miklós első szárnysegéd kíséretében, míg az utána következő kocsik lépcsőjén a kabinetiroda és katonai iroda főnökei, valamint a német díszkíséret tagjai hagyták el a vonatot.

Végig a virággal, lobogóval diszitett Németországon

Linz, augusztus 21.

Horthy Miklós kormányzó különvonata ma délután 14 óra 14 perckor Linz-be érkezett.

A Kormányzó Bécsset elhagyva szűkebb kíséretével egy óra tájban költötte el villásreggelijét, amelyen vendégül látta a díszkíséret tagjait is.

Ezalatt a különvonaton utazó miniszterelnök, valamint a külügyminiszter és a honvédelmi miniszter a kíséret tagjaival beszélgetett és

az előkelő farsaság az étkezőkocsiban villásreggelizett,

amelyet Bruck-Neudorfban csatoltak a különvonathoz két természetcsival és két hálókosival együtt. Az utbaeső állomásokon mindenütt lobogó- és virágdísz, valamint lelkes tömegek várták a vonatot, Linzben pe-

A kormányzó üdvözlése

Dr. Seyss-Inquart birodalmi helytartó a pályaudvaron a következő beszéddel üdvözölte Horthy Miklós kormányzót.

— Engem ért az a megiszteltetés, hogy Főméltóságodat Hitler vezér és birodalmi kancellár nevében a német birodalom földjén üdvözöljem. Különös öröm számomra, hogy Főméltóságodat ebből az alkalomból a Németországhoz csatolt Ausztriában üdvözölhetem,

abban az Ausztriában, amelyet a magyar királysággal a közös történelem utja köt össze.

Ez a történelem, amennyiben az ez ország német feladatának teljesítését és a magyar nemzet jólétét jelentette, közös büszke emlék mindkét ország számára.

Seyss-Inquart felesége pompás virágcsokrot nyújtott át a kormányzónak.

A kormányzó röviden megköszönte az üdvözlő szavakat, majd List és Lohr tábornokok, a katonai iroda főnöke, Sztojaj Döme berlini magyar követ, Koós ezredes, Hardy Kálmán katonai attasé és a német díszkísérettől követve ellépett a díszszázad előtt, miközben a zenekar a magyar Himnusz és a Horst Wessel-dalt játszotta. Ezalatt Horthy Miklós a szalonkocsi előtt Erdmannsdorff budapesti német követtel, Seyss-Inquart feleségével, valamint a fogadásra megjelent többi személyiséggel beszélgetett.

A kormányzó a díszszázad lelépése után kíséretével visszatért a szalonkocsi feljárdójához, majd néhány pernyi beszélgetés után a főméltóságú asszony és kíséretének tagjaival elkészült a bécsi előkelőségektől s beszállt a különvonatba. A vonat a magyar és német himnusz hangjai mellett gördült ki a bécsi pályaudvar csarnokából. A pályaudvar környékén elhelyezett hatalmas tömeg lelkesen ünnepelte a kormányzót.

dig a díszes pályaudvaron ismét népképviseleti csoportok és zenekarok üdvözölték az államfőt. Minden egyes utmenti falu lakossága kivonult a pályaudvarokra az átutazó kormányzó köszöntésére, úgyhogy a kormányzó utján szakadatlan ünneplés és lelkesedés kíséri.

Passau, augusztus 21.

A kormányzó különvonata délután háromnegyed három órakor haladt át Welsen; negyednyolc Neumarktba, néhány perccel négy óra előtt Schärdingbe érkezett,

négy óra nyolc perckor pedig befutott a pazar díszben pompázó passauai pályaudvarra.

Passauban különösen nagy előkészületeket tettek, egyrészt, mert a kormányzó itt lépett először bajor területre, másrészt, mert visszatérőben áthalad a városon is.

Káprázatos ünnepek Kielben

Kiel, augusztus 21.

Horthy Miklós kormányzó németországi útja során Bécsből először Kielbe utazik. Kielben Hitler birodalmi vezér és kancellár, Ribbentrop külügyminiszter, Raeder vezértengernagy, a haditengerészet főparancsnoka, Brauchitsch vezérezredes, a hadsereg főparancsnoka, Keitel tábornok, a hadsereg főparancsnokság főnöke és a légihaderő helyettes főnöke fogadja a kormányzót, aki a fogadás után a «Nixe» yachton a Germania-hajógyárhoz utazik. A német haditengerészet valamennyi Kielben tartózkodó egységének, többi között a Gneisenau csatahajónak, a Deutschland, az Admiral Scheer és az Admiral Graf Spee páncéloshajóknak, több

sorhajónak és vitorlásnak legénysége feszes vigyázásban tiszteleg a kormányzót vívő hajó előtt.

A Germania-hajógyárban lesz az új páncélos hajó ünnepélyes keresztelése. Ebből az alkalomból Seyss-Inquart birodalmi helytartó mond ünnepi beszédet. A keresztanya tisztét Horthy kormányzó felesége látja el.

A hajókeresztelő után Horthy kormányzó felesége tiszteletére külön hajóutazást rendeznek Helgoland érintésével Hamburgba. Horthy Miklós kormányzó ezalatt a Nixe-yachton Laböbe hajózik, ahol ünnepek keretében megkoszorúzza a világháborúban hősi halált halt német tengerészek emlékműét.

Délután Horthy kormányzó a „Grille” ör-hajón Hitler kancellár társaságában fogadja a német hajóhad diszfelvonulását és megismerli a német hadihajók bemutató gyakorlatait.

A német sajtó teljesen a kormányzói látogatás hatása alatt áll

Berlin, augusztus 21.

A vasárnapi sajtó teljesen Horthy kormányzó németországi látogatásának hatása alatt áll. A lapok képekkel tarkított hosszú cikkeiben foglalkoznak Horthy kormányzó pályafutásával és különösen azt az odaadást méltatják, amelyet hazája és népe iránt tanúsít.

Megszakították a ma kezdett kisantant-konferenciát:

a külügyminiszterek egyenkint tárgyaltak a belgrádi magyar követtel

Bled, augusztus 21.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése) Vasárnap kezdődött meg a kisantant külügyminiszterek tanácskozása, amelyre már szombaton tizenöt állam belgrádi követe érkezett a kies fürdőhelyre, hogy

figyelemmel kísérje a tizenegyedik kisantant értekezlet tanácskozásait.

A diplomata vendégek között szerepel Bakách Bessemyey György báró

Magyarország belgrádi követe, aki szombaton hosszabb megbeszélést folytatott Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnökkel.

A megbeszélés során — elterjedt hírek szerint — részletesen megvitatták a kisantant és Magyarország közötti viszony kapcsán rendezésre váró kérdéseket.

Magyar szempontból még egy érdekes diplomata-vendég látható néhány nap óta Bledben: Bossy, budapesti román követ. Ez a körülmény is nagymértékben támasztja alá azt a kisantant-sajtóban majdnem egyöntetűen hangzottatott véleményt, hogy

Lapzártakor jelenti a Reggeli Ujság tudósítója:

Bled, augusztus 21.

A kisantantkonferencia első napja teljesen a magyar kérdés jegyében állott. Erre mutat már az a körülmény is, hogy alig kezdte meg tanácskozásait a három külügyminiszter, amikor

az ülést félbeszakították és a külügyminiszterek egyenkint megbeszélést folytattak a Bledben időző Bakách-Bessemyey György báró belgrádi magyar követtel.

A román és a cseh külügyminiszterek kétsége folytán

az értekezlet halasztást szenvedett.

A külügyminiszterek ugyanis kihallgatásra voltak bejelentve Pál régens hercegnél a Bledtől harminc kilométernyi távolságban fekvő Brdo-i kastélyban. A régens herceg először Krofta külügyminisztert, valamint Petrescu-Comnen román külügyminisztert

a magyar kérdés szerepét a bledi konferencia középpontjában.

Sztojadinovics miniszterelnök lapja, a Vreme történelmi jelentőségű nevézi ebből a szempontból a bledi értekezletet. A Politika című lap szerint a Magyarországgal folytatott kiegyezési tárgyalások kedvezően haladtak előre. Az értekezleten fontos szerepet játszik a dunai hajózási kérdések rendezése is.

Prágából érkező jelentések szerint a cseh sajtó is a bledi értekezlet középpontjában a magyar kérdést és a nemzetközi dunai hajózási rendezést látja. Magyarországgal kapcsolatban „ideiglenes megoldásról” írnak a prágai kormánylapok, mert a csehországi magyar kisebbség helyzete hátráltatja a végleges megegyezést. Az első tanácskozás

vasárnap délelőtt kezdődött, a legelőkelőbb szállodában, a Golf Hotelben.

Petrescu-Comnen román és Krofta cseh külügyminiszter délelőtt tizenegy órakor érkeztek különvonaton Laibach felől. A pályaudvaron Sztojadinovics miniszterelnök üdvözölte őket, majd a szállóba hajtottak, ahol kevéssel utóbb összeültek az első megbeszélésre.

fogadta, majd pedig a konferencia résztvevői udvari ebédet vettek részt.

Délután négy óra volt, amikor a külügyminiszterek visszatértek Bledbe, ahol Mária özevgy királyné fogadta Petrescu-Comnen, később pedig Kroftát. Öt óra után kezdődött az értekezlet a Golf Hotelben. Néhány pernyi tanácskozás után

félbeszakították az ülést és felkérték a Bledben tartózkodó Bakách-Bessemyey György báró belgrádi magyar követet, hogy lépjen érintkezésbe a kisantant külügyminiszterével és a magyar álláspontnak megfelelően külön-külön tárgyaljon a három kormány kiküldöttjével.

Először Sztojadinovics, majd Krofta, utána pedig Petrescu tanácskoztak a magyar követtel. E megbeszélések után folytatták az értekezletet, amelyet hét órakor félbeszakítottak és folytatását hétfőre halasztották.

Tizesztendős a Szabadság-téri Országzászló

Nagyszabású ünnepség volt Szent István napján a Szabadság téren, ahol tizezrek hódoltak az Országzászló előtt. Ezen a napon volt ugyanis tíz éve, hogy felavatták az Országzászlót. A Himnusz elénekzése után Cselényi Pál dr. fővárosi bizottsági tag mondott ünnepi beszédet, megemlékezve első nagy királyunkról, aki az országot megmentette és a kereszténység alapjait lerakta. Utána Urmánczy Nándor országos elnök tartott beszédet, majd a főváros nevében Schuler Dezső alpolgármester szólalt fel. Végül a külföldi magyarok és a Magyarok Világszövetségének tagjai mondtak beszédet. Borsy-Kerekes György washingtoni református esperes kijelentette beszédében, hogy a külföldi magyarok soha nem irták alá Trianont, nekik nincs békeszerződésük ma sem. A nagyszabású ünnepséget Javoriczki Jenő dr. beszéde zárta be.

Róma, augusztus 20.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Az olasz lapok jelentése szerint Starace miniszter, a fasiszta párt országos főtitkára, az olaszországi Katolikus Akció központi tanácsának elnökével folytatott eszmecsere során

teljes mértékben tisztázta a fasiszta párt és a Katolikus Akció viszonyát.

A létrejött megegyezés értelmében a kérdést az 1931 szeptember 2-án létrejött lateráni egyezmény alapján rendezik.

A Katolikus Akció eszerint közvetlenül a püspököknek van alárendelve s ezek jelölik ki a Katolikus Akció szervezeteinek egyházi és világi vezetőit.

A fasiszta rendszerrel szembenálló pár-

FÉNYES FIINTERNÁTUS

bármely iskolát látogató bejáró, félbennlakó és bennlakó tanulók számára. V. Csányó-utca 19. sz. Telefon 292-731. 61-ik iskolánk.

tok hívei nem nevezhetők ki a Katolikus Akció szervezeteinek élére.

A Katolikus Akció kizárólag egyházi célokot szolgál és

nem foglalkozik politikai, hivatásbeli vagy szakszervezeti kérdésekkel, sőt sporttal sem.

A helyi szervezetek feladata csakis a vallásos nevelés lehet.

— Polonyi Miksa halála. A budapesti kereskedőtársadalom egyik érdemes tagja távozott el tragikus hirtelenséggel az évek sorából Szent István napján. Az elhunyt kereskedő Polonyi Miksa, akinek neve huszonöt éven át szerepelt egy Király-utcai divatárkereskedés cégabláján. Polonyi elhunyt általános részvétel mellett a budapesti kereskedők társadalmában. Temetése kedden délután három órakor lesz a rákoskeresztúri temetőben. Az elhunytban Polonyi György hírlapíró édesapját gyászolja.

— Megnyitott Heidelberg Klára új fotóműterme. A legtekélyesebb izléssel és technikával felszerelést berendezve nyitotta meg Andrassy-ut 49. szám alatt a tehetséges fiatal fotóművész új műtermét. A pénz és művészlátás körei, akik eddig is szívesen keresték fel megrendelésekkel a műtermet, az új és szép környezetben előreláthatólag még fokozott mértékben fogják foglalkoztatni a Heidelberg fotót.

Egy jól sikerült nyaralás emléke

örökké felejthetetlen marad! Tengerpart, napsütés, sport, alkonyati séták, vidám társaság és esti mulatozások kaleidoszkópszerű képéhez egy finom uri hotel adja meg a keretet, mely egyrészt már természetes fekvésénél fogva is a mondani furdóhely nyújtotta örömei kiaknázására legalkalmasabb, másrészt uri eleganciájának légköre, a jó társaság és nem utolsósorban konyhájának kulináris örömei által csak fokozza a tartózkodás kellemességét. Ilyen hotel Abbaizában a „Residenz”, amely ideális fekvésével, tengerparti pálmakertjével, loggiáival, meleg tengeri fürdőjével, luxuriózus halljával és remek konyhájával a legényesebb közönség követelményeit is kielégíti — polgári árak mellett! — A „Residenz” pesti irodája: Károly-körút 5. Tel.: 13-16-19.

Özv. Steiner Illésné szül. Hübsch Johanna és gyermekei Prof. dr. Beretvás Lípót (Tunis), Beretvás Tibor, Beretvás Hugó, Vilma férj. Havas Istvánné, Renée férj. Gál Gyuláné fájdalomtól megtört szívvvel jelentik, hogy a legjobb férj, apa és nagyapa

Steiner Illés

ny. MFTR főintéző

áldásdus életének 78-ik évében elhunyt. Drága halottunkat 22-én, hétfőn délelőtt 12 órakor kísérik utolsó útjára a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából.

Gyászolják még Prof. dr. Beretvás Lípótné, szül. dr. Reisz Renée, Beretvás Hugóné, szül. Böhler Vera, Havas István, Gál Gyula, menyei és vejei. Lugli, Anna, Emilló és Tamás unokái.

Zöldinges, nyilasjelvényes tüntetők zavarták Szent István ünnepének áhítatos hangulatát

A rendőrség erélyes közbelépése megakadályozta a rendbontást — Több mint száz előállítás szombaton és vasárnap

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A Szent István-napi ünnepségek emelkedett hangulatát szélsőséges elemek igyekeztek megzavarni, a rendőrség gyors és tapintatos beavatkozása azonban megakadályozta minden nagyobb rendezvényt.

Néhány nappal ezelőtt a fővárosban elterjedt a híre annak, hogy Szent István-napján szélsőséges elemek tüntetésre készülnek. A főkapitányságon péntek délután megjelent az ismert nemzeti szocialista képviselő, Hubay Kálmán és bejelentette a főkapitánynak, hogy tudomása szerint

tüntetéssel akarják egyes elemek megzavarni az ünnepségeket.

A képviselő szerint ezek a tüntetők — bár zöldinges, nyilas formaruhás és szabályos nemzeti szocialista párti igazolványokkal rendelkező fiatalok lesznek — nem tagjai a nyilas pártoknak és nem egyebek agent provocateuroknál, akik a nyilas mozgalmat akarják kompromittálni.

A főkapitányságon, tekintettel a Szent István-napi óriási forgalomra, még

pénteken este nagyszabású megbeszélést tartottak.

A megbeszélés eredményeképpen a szombati napon az egész rendőrség már készenlétben volt. A detektívtestület összes tagjai és a budapesti rendőrség egész őrszemélyzete

készenlétben állott, hogy biztosítsa az ünnepségek sima lefolyását.

Ennek a gondos előrelátásnak és fegyelmezetttségnek meg is volt az eredménye, mert bár

történtek a fővárosban a rendezésre irányuló kísérletek, a rendőrség pillanatok alatt a helyszínen termett

és a legnagyobb eréllyel, de egyúttal a legnagyobb tapintattal, végetvetett a rendezvénytől további kísérleteinek.

Rabszállító autókba rakják a tüntetőket

Szombaton este hét óra tájban a Dunaparton, a Belvárosban és a Dunapartot a Belvárossal összekötő utcákban állott fel a rendőrök és detektívek serege. Az utcákon kerékpáros és motorkerékpáros rendőrök cirkáltak és polgári ruhás rendőrök és detektívek sétáltak fel és alá. Ugyszólván

minden tíz lépésre detektívek és rendőrök biztosították az utca nyugalalmát.

Nyolc óra után indult meg a százezres tömeg áradata a Dunapart felé, ahol nemsokára ember ember hátán szorongott. A tüzijáték tartama alatt

a tömegben zöldinges fiatalok elszórt csoportjai vezéreiket éltették,

Minden zöldinges, formaruhás nyilast elő kell állítani

Tehtettél a megismétlődő tüntetésekre utcai rendezésre, vasárnap délelőtt dr.

A SZINHÁZI ÉLET

260 OLDALAS
SZENT ISTVÁN HETI
SZÁMÁNAK
ÉRDEKESSEGEI

- I. A. G. Hauser világhírű amerikai kozmetikus-orvos szépségdiétája, Megyeri Sári fordításában.
- II. Heltai Jenő, Hatvany Lili, Bethlen Margit, Móricz Zsigmond, Hunyady Sándor, Karinthy Frigyes, Körmendi Ferenc, Emőd Tamás, Zsolt Béla, Hevesi Sándor, Békeffy István, Török Rezső, Stefa Adorján, Farkas Imre cikkei.
- III. Guthy Böske párisi divattudósítása.
- IV. Hat pályázat!
- V. Háromfelvonásos szindarab, szenzációs kottamelléklet.

Ára 70 fillér

de a rendőrök és detektívek percek alatt kiemelték őket a sűrű embertömegből, anélkül, hogy az egész jelenet a tüzijátékot nézők sorában bármiféle zavart kellett volna. A közelben várakozó rabszállító autókba rakják a tüntetőket, néhány pillanat múlva pedig már el is indult a csukott rabszállító autók a főkapitányság felé. Ily módon

sikerült esirájában elfojtani a tüntetést, úgy hogy a tüzijáték után a tömeg a legnagyobb rendben és nyugalomban oszlott szét.

Inzultálnak egy tisztviselőt

A zöldinges fiatalok egy kisebb csoportja a Nemzeti Színház elé vonult, ahol ismét tüntetést kíséreltek meg.

A rendőrök és detektívek gyűrűje itt is percek alatt körülbette őket, úgy hogy ezen a helyen is meghiúsult a rendezvény. A Nemzeti Színházzal szemben levő gyógyszerár előtt sajnálatos incidens történt:

Lándory István harmincegyéves magántisztviselőt a tömegben inzultálták, úgy hogy a mentőknek kellett első segélyben részesíteni.

A Rókus-kórház ambulanciájára vitték, ahonnan azonban később elbocsátották. A magántisztviselő nem tudta megmondani, hogy ki ütötte meg, valószínű azonban, hogy a tüntetők közül valaki. A Nemzeti Színház előtt

tüntető zöldinges fiatalokat is előállították a rendőrségre,

ahol őrizetbe vették őket.

A Szent István-napi tüntetők közül ötvennyolcan kerültek a főkapitányságra.

Az éjszakát őrizetben töltötték, vasárnap délelőtt kezdtek meg kihallgatásukat. Bártfay-Bauer Ernő, a politikai osztály vezetője, Sombor-Schweinitzer József rendőrtanácsos, Borbáth Samu rendőrkapitány, Haraszthy Vince rendőrfogalmazó és a detektívfelügyelők jelenlétében kezdődött meg a nyilas formaruhás tüntetők kihallgatása.

Mialatt a kihallgatások folytak, a főkapitányságra újabb jelentés érkezett, amely szerint a Rákóczi-uton, a Kossuth Lajos-utcában, a Nemzeti Színház környékén és a Keleti pályaudvar előtt

zöldinges fiatalokból álló csoportok tüntetnek vezéreiket éltette.

Mire a riadóautók a megjelölt helyekre megérkeztek, a jelzett utvonalon szolgálatot teljesítő rendőrök és detektívek véget vetettek az újabb rendezvényi kísérleteknek és

tizenhat suhancot el is fogtak a VIII. kerületi kapitányságra szállították őket.

Éliássy Sándor főkapitány kiadta a parancsot, hogy

minden zöldinget viselő nyilas, formaruhás férfit, tekintet nélkül arra, hogy résztvev-e a tüntetéseken vagy nem, elő kell állítani a főkapitányságra.

A déli órákban a Szabadság-térről jelentették, hogy zöldinges fiatalok demonstratív tüntetést rendeznek. Csoportosan jártak fel-alá anélkül, hogy komolyabb rendezésre került volna sor. A rendőrség ennek ellenére riadóautót küldött a Szabadság-térre. A rendőrök

összeterelték a fiatalokat és a riadóautóval egyidőben megérkezett rabszállítóautóra rakták őket.

Eközben többen éltetni kezdték vezérüket. Harminckét fiatal ember került így a főkapitányságra és ezzel együtt az elfogott tüntetők száma százhatra emelkedett. A vasárnap folyamán a tüntetők kihallgatása folyamatosan van, Haraszthy Vince rendőrfogalmazó

detektívek kíséretében járja végig az egyes kapitányságokat, ahová szintén állították elő zöldinges fiatalokat.

A főkapitányságon még nem nyerték tiszta képet arról, hogy tulajdonképpen ki áll a Szent István-napi és vasárnapi tüntetések háttérében és így még azt sem lehetett megállapítani, hogy a tüntető fiatalok a nyilas kereszties párt Hungarista Mozgalmához tartoznak, vagy pedig tényleg „agent provocateurok.”

Kilencvenöt nyilas a toloncházban

Vasárnap a késő esti órákban befejezték az előállított tüntetők ki-

hallgatását.

A kihallgatások során kiderült, hogy mind a főkapitányságra, mind a kerületi kapitányságra előállított zöldinges, nyilas jelvényes fiatalok

egylől-egyig a nyilaskeresztes mozgalom tagjai és nem tartoznak semmiféle kommunista csoporthoz.

Az előállítottak közül öt fiatal embert elbocsátottak, ugyszintén elengedtek néhány fiatalok tüntetőt is, akik ellen azonban az eljárás tovább folyik. Mintegy

kilencvenöt embert még vasárnap este rabszállító autón a főkapitányságról és a kerületi kapitányságokról a toloncházba szállították.

Valamennyien rendőri felügyelet alá kerülnek. Ezzel a rendezvény nyilas tüntetők ügye lezárult, a rendőrség teljes szigorral megakadályozta, hogy a Szent István-napi ünnepi hangulat nyilas tüntetők eszközevé váljék.

A távollévő miniszterelnök és miniszterek helyettesítése

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A kormányzó Imrédy Béla, a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével is megbízott miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter és Rátz Jenő honvédelmi miniszter külföldi tartózkodása idejére a miniszterelnöki teendőket ideiglenes ellátásával Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert, a külügyminisztérium ideiglenes vezetésével gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi minisztert, a kereskedelemügyi minisztérium ideiglenes vezetésével Reményi-

Schneller Lajos pénzügyminisztert, a honvédelmi minisztérium ideiglenes vezetésével pedig Sztranyavszky Sándor földművelésügyi minisztert bízta meg.

— Angol munkáspárti képviselők jönnek Budapestre. Davies angol munkáspárti képviselő vezetésével szeptember első napjaiban több munkáspárti képviselő érkezik Budapestre tanulmányútra. A képviselők érintkezést fognak keresni a különböző politikai pártok vezetőivel és amennyiben idejük engedi, vidékre is lerándulnak.

ÚJ ÓRIÁSDOBOZ!

1. KÉTSZERES SÚLY.

2. VÁLTOZATLAN MINŐSÉG.

3. NAGY MEGTAKARITÁS!

ÁRA CSAK: 96 FILLÉR

LEGFEHÉREBB FEHÉR A RADION FEHÉR!

1860 óta **KOZMA KALAP**
Külföldi világmárkák, finom uridivat
Károly-körút 3, saroküzlet

PÁRIS JELENTI:

**SZABAS: LAZA
SZIN: LILA**

Páris, augusztus 21.

Távolkeleten orosz és japán csapatok csaptak össze, Runciman lord körül Prágában kavargó a por, Londonban permanens minisztertanácsok, Franciaország spanyol bombák robbanását félteli... Mindez azonban nem jut el a Rue de la Paix-re, a világ divatpiacának központi utcájába, ahol a női toalettek selymeinek suhogása minden profán zajt elnyom.

Itt mutatták be az új női divatot.

A világ nemzetközi divattársadalmának hatalmas diktátora, moszjő Mainbocher ápolta kezének egyetlen gesztusával szakított a tradícionizmussal és bejelentette a forradalmat: az újdívatú női ruhák körvonalai ezentul nem testhezillók lesznek, hanem lazák. «De itt még nem állunk meg» — emelte fel hangját moszjő Mainbocher — «a forradalom a silhouetteről átharapozik a kabátok és ruhák ujaira is!» És a meghatározottabb, köntőfalazást nem ismerő módon jelentette be, hogy ezek az át-szervezendő ujjak ezentul bőveek, sőt drappirozottak lesznek. «Maguk a karjukak is bőveek és mélyen kivágottak lesznek» — csapott energikusan az asztalra — «és pedig három változatban: angyalujjak, cherubujjak és Réjaneujjak!»

A Rue de la Paix felhőrdült. A nagy divatcégek követői megpróbálták rávenni moszjő Mainbochert, hogy legalább valamit engedjen álláspontjából, de hiába. «Itt más világ lesz!» — felkiáltással gyors egymásutánban bevezette a virágot, virágcsokrot, biciklit, kulcsot és különböző állatok ábrázoló gombok kötelező viseletét. Mindent ábrázolnak ezek a gombok, csak éppen gombot nem. Es elrendelte a cherubrőzsaszin, az álomlila, a hangoslila és az estélyivörös színek forgalombahozatalát.

Külön szenzáció: az estélyiruhákon kívül a moszjő külön háziasszonyi fogadóruhát is kreált, a hozzátartozó különleges cipőkkel. «Vége van a nyugalmat tükröző ruhavonalaknak! Ezután ruha és cipő együtt a mozgás tökéletes szépségét fejezi ki még akkor is, amikor a hölgy maga mozdulatlan!»

A Rue de la Paix megdermedt. És nem ocsudott fel akkor sem, amikor megtudta, hogy paillette-himzések fognak uralkodni ruháikon és hogy a ruhák anyaga merev moiret, duchesse-satin, antilopbársony, sőt klokélamé lesz. «Ez divatba hozom a rojtos nappali és estélyi ruhákat is!» — mondotta moszjő Mainbocher. (Itt nagyot tévedett a divatdiktátor: rojtos ruhák, ugy nappaliak, mint estélyiek a legszélesebb Tírsadalmi körben divatosak az utóbbi időben. A szerk.)

A Rue de la Paix másik alvezére, Molyneur kapitány ur szintén megkísérelte a maga kis forradalmát. De nála már a ruhák csak hátul lazák, vagy legfeljebb a szoknyák bőveek és a színes kövekkel díszített himzések csak a délutáni és vacsorázóruhákban a nyakán szerepelnek... a forradalom itt nem teljesedett ki egészen. Talán az utcai kosztümök és kabátok szegélyén mutatkozó szibériai lynx az, amely a meglepetés erejével hatott és a Molyneur hölgyei által viselt nappali kínai kulikabátok mutatnak némi progressziót.

Nagy csaták tölthették meg a világ fővárosának divatforradalmát és a riportert nem árulhatja el, hogy mi zajlott le a kulisszák mögött, csak annyit írhat: «A Rue de la Paix-on minden csöndes...»

(L. L.)

Hacsek és Sajó

Hacsek (ül a kávéházban): Pincér! Pincér!

Pincér (jön): Parancsol?

Hacsek: Egy órája kértem egy levest és még mindig nincs itt!... Miért jön az olyan sokáig?

Pincér: Hacsek ur elfelejté, hogy csigalevest rendelt!

Hacsek: Ja, azért jön olyan lassan?!... Hát akkor hozzon helyette nagyon gyorsan egy szafaládét...

Pincér: Igenis! (Indul.)

Hacsek (utánakiált): De olyat, ami versenypáripából készült, mert sietek!

Pincér (elmegy).

Sajó (jön): Jónapot, Hacsek ur! Hogy mulatott Szent Istvánkor?

Hacsek: Mit meséljek? Itt voltak az összes rokonok Ercsiből!

Sajó: Milyen rokonai vannak magának Ercsiben?

Hacsek: Egész közeliek! A feleségem első férjének a második felesége és annak egész családját!

Sajó: Ez magának közeli rokon?

Hacsek: Miért? Ercsi talán távol van?...

Félóra vasuton!

Sajó (dühös): De a rokon távoli!!

Hacsek: Volt! De Szent Istvánkor egész közeliek lettek!

Sajó: Hogy-hogy?

Hacsek: Nálunk laktak... Az én ágyamba például négy gyereket raktak... kettőt lábtól, kettőt fejtől... Esküszöm, ugy nézett ki az ágyam, mint egy bölcsöde...

Sajó: Hát hányan jöttek?

Hacsek: Hatan! De Soroksárról is jöttek ketten!

Sajó: Szintén közeli rokonok?

Hacsek: Ezek egyáltalán nem rokonok! Csak közeliek!

Sajó: És hogy tetszett a tűzijáték?

Hacsek: Nekem nagyon!

Sajó: Honnan néztek?

Hacsek: A Ranolder-utcából!

Sajó: Hát onnan nem láthatott semmit!

Hacsek: Az tetszett benne!

Sajó: Miért nem ment ki a Dunaparra?

Hacsek: Mert tavaly a Dunaparton álltam és onnan se láttam semmit!

Sajó: Ezt nem értem! A Dunapartnak melyik részén állt maga?

Hacsek: Paksnál!

Sajó (ordít): Essen le a székről, maga pimasz csibész!... Hát a Gyöngyös Bokrétát látta?

Hacsek: Láttam!... Tudja, melyik tánc tetszett nekem legjobban?

Sajó: No?

Hacsek: A tunkolós-csárdás!

Sajó: Tunkolós?!... Talán mártogatós?!

Hacsek: Az mindegy!

Sajó: Tudja maga egyáltalán, mért hívják azt a csárdást mártogatósnak?

Hacsek: Hogyne tudnám!

Sajó: No?

Hacsek: Mert gulyások táncolják!

Sajó (ordít): Mi köze a gulyásnak a mártogatósához?!

Hacsek: Mért?... Maga még nem mártogatott gulyást?

Sajó: Idehallgasson, Hacsek! Ha maga olyan szép lenne, mint amilyen hülye, én azonnal megkérném a kezét!

Hacsek: Viszont ha én olyan hülye lennék, mint amilyen szép vagyok, én magához is mennék!

Sajó: Ott is hagynám magát egy hét alatt!

Hacsek: Maga otthagyna?... Bár a feleségem lenne ilyen belátó!

Sajó: Mondja, mi baja van magának azzal a szegény jó asszonnyal?

Hacsek: Igaza van!... Azóta vagyok csak ember, amióta ő a feleségem!

Sajó: Na látja!

Hacsek: Mert amikor elvettem, egy állat voltam!

*

(Mindenképp a Reggeli Ujságtól)

Bíróság elé állítják a volt osztrák szövetségi és tartományi kormányok tagjait

Az elítéltek vagyonát lefoglalják a Német Birodalom javára

Berlin, augusztus 21.

(Német Távirati Iroda.) A hivatalos lap új törvényt közöl „A volt osztrák szövetségi és tartományi kormányok tagjainak és cinkosainak felelősségéről”. A törvény értelmében a volt osztrák szövetségi kormányoknak azok a tagjai, akik közéleti működésük során jogsértést vagy népellenes cselekedetet követtek el, valamint cinkosaik

egy Bécsben létesítendő állami bíróság előtt felelősségre vonhatók.

Ugyanez áll a volt tartományi kormányok tagjaira (Bécs polgármesterére) és cinkosaira. A bécsi állami bíróság állapítja majd meg, vajjon az illetők bűnös jogsértést, vagy népellenes cselekményt követte-e el. Az illetők ellen az Ausztria és a Német Birodalom egyesítése ügyében kinevezett birodalmi biztos a német nép nevében emel vádat. Akit az állami bíróság bűnösnek talál, attól

a belügyminiszter megvonhatja az ideiglenes birodalmi polgárjogot és a német állampolgárságot.

Amellett jóvátétel címén lefoglalhatja vagyonukat is a Német Birodalom javára. Az állami bíróság tagjait a birodalmi belügyminiszter javaslatára a birodalmi vezér és kancellár nevezi ki.

Beavatott helyen a fenti törvénnyel kapcsolatban megállapítják, hogy az, mint tartalma is mutatja, kizárólag a „nagy jogsértőkre” vonatkozik. Egyszerre nem lehet meg-

állapítani, hogyan kerülnek majd eljárás alá a törvény alapján. Ezt csak akkor lehet majd eldönteni, ha a vádat emelő Bürckel birodalmi biztos már átvizsgálta az iratokat. A külföldi sajtóban napvilágot látott híresztelésekkel szemben az eljárást nem Berlinben, vagy Lipcsében folytatják le, hanem egy Bécsben létesítendő új bíróság előtt.

Ez azzal az óhajjal magyarázható, hogy osztrák ügyeket lehetőleg magában Ausztriában akarnak letárgyaltatni.

Kétszázkilenc emberen segítettek a mentők Szent István napján

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Nagyszerű munkát végeztek Szent István napján a budapesti mentők.

209 esetben nyújtottak elő segínyt a nagyszabású sokadalomban.

Ennyi ember szorult segítségre a körmenet és az esti tűzijáték alkalmával. A főváros repülő orvosai, akik minden nagyobb tömegűség idején a helyükön vannak, most is azzal a pontossággal és szakszerűséggel végezték nehéz feladatukat a Szent István emlékét ünneplő hatalmas tömegben, amelyet már megszoktunk ettől a hivatása magaslátán élő emberbaráti testületől.

F. hó 23-án, kedden este fél 9-kor a MFTR eskütétel hajóállomásáról zenés, kivilágított szőlő- és borhajó indul. Jegyek az IBUSZ-nál

Megölte szerelmesét a visszautasított udvarló egy román hajón

Győr, augusztus 21.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Vasárnap délután haldokló fiatal leányt szállítottak a mentők Komáromból a győri kórházba. A szerencsétlen leány szerelmi dráma áldozata lett. A gyilkos merénylet egy Bécs felé tartó román uszályhajón történt a koradélutáni órákban. Az uszályhajón utazott Steluzia hajókormányos felesége és 16 éves Andrián nevű leánya is. A hajókormányos leányába beleszeretett Paiper Pepi román hajótöltő, aki házasságot ígért a leánynak, annak ellenére, hogy nős ember volt. A leány visszautasította a hajótöltőcs udvarlását, mire ez

vasárnap délután revolvert rántott és az uszály fedélzetén lelőtte a leányt.

A merénylet után a hajótöltőcs önmaga ellen fordította a fegyvert, öngyilkosságát azonban megakadályozták.

Az uszályhajó Komáromnál kikötött és partra telték az életveszélyesen megsebesült leányt, akít a győri kórházba szállítottak. A leányt haslövés érte és

életét egyelőre csak úgy tudták megmenteni, hogy vérátömlesztést hajtottak végre.

A vért a leány anyjától vették. A szerencsétlen leány állapota a vérátömlesztés után rosszabbodott és megmentéséről lemondtak az orvosok.

A merénylet Paiper hajótöltőcsot Komáromban tartóztatták. Az uszályhajó, amelyen a merénylet történt, egyelőre Komáromban marad, miután a hatóságok a tisztázása lefolyásának és előzményeinek tisztázása céljából kihallgatják a hajó legénységét.

Erdész és vadász véres tüzharc

Kalocsa, augusztus 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Véres tüzharc játszódott le vasárnap a Fadd község határában lévő Karácsondi-uradalom erdejében egy

erdőr és egy orvvadász között.

Ákos István uradalmi erdész tettenérte László Ferenc vadászt, amint az egy elejtett őzet akart elszállítani az erdőből. László Ferenc le akarta löni az erdészt, akít a puskagolyó megsebesített, az erdész viszonzta a tüzelést és két lövéssel életveszélyesen megsebesítte az orvvadászt,

aki haldokolt, amikor kórházba szállították.

Szabadságra helyezték a bécsi angol utlevélosztály vezetőjét

Berlin, augusztus 21.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Kendrick Tamás kapitányt, a bécsi angol főkonzulátus utlevélosztályának vezetőjét

kémkedés gyanúja miatt letartóztatták.

Az angol nagykövét érdeklődött ebben az ügyben, mire felkérték, gondoskodjék arról, hogy Kendrick kapitányt a legrövidebb idő alatt elhagyja Németország területét.

London, augusztus 21.

Hivatalos közlemény szerint a berlini angol nagykövét értesítette az angol külügyminisztériumot, hogy a kémkedés miatt letartóztatott Kendrick kapitányt szombaton szabadságra helyezték

s a kapitány a legközelebbi napokban visszatér Angliába.

— Orvosi hírek. Dr. Dormány Imre rendelését ismét megkezdte. V., Báthory-utca 10, II. 5. Tel.: 120-891.

Dr. Weinfeld Artur fogorvos szabadságáról megérkezett. Tel.: 150-485.

Dr. Völgyesi Ferenc idegszakorvos, kép. törvényszéki orvos, külföldi utjáról megérkezett, rendelését folytatja.

Dr. Lukács József fogorvos, OTI osztályvezető orvos, szabadságáról megérkezett, rendelését folytatja V., Gr. Tisza István-u. 24. sz. alatt. (Tel.: 181-481.)

Kérek még egy pohárka

MECSEKIT!

CSILLÁRT METEOR
csillárgyárban vásároljon!

3+1-lángú edelőcsillár P 10.-
Éjjeli székény lámpa..... P 5.20

Villanyvasaló.... P 6.50

Részlete is! Kérje most megjelent árjegyzékünket!

Czeteink:
Podmanlezky-utca 27
Váci-utca 2.
József-körút 44.
Vámház-körút 11.
Erzsébet-körút 15.
Margit-körút 54.

Elárúsítóhelyek vidéken:
Pécs
Miskolc
Eger
Debrecen
Szeged
Győr

SZÁZEZREK RÉSZVÉTELEVEL ÉS KÁPRÁZATOS POMPÁVAL

ünnepelte Budapest Szent István király napját

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

Mosolygó, kék égbolton villantak ki a nap-sugarak Szent István hajnalán, mintha az égi hatalmak is együtt akarták volna ünnepelni az első magyar király emlékét, a jobb jövőben bizakodó magyarsággal. Vidám, pattogó ütemű indulók hangjára ebredtünk: a budapesti helyőrség, a rendőrség és a leventék zenekarai hat órától kezdve zenés ébresztővel hirdették a nemzeti ünnep felvirradtát, amelyet eddig soha nem látott pompával és áhitattal köszöntött a magyarság.

Nem sokkal hat óra után százezrek áradata indult meg a budai vár felé, hogy idejében ott lehessen a Szent Jobb körmenetén, hét óra után már csak a «későnjövők» tolongtak, hogy helyet találjanak az ünneplőbe öltözött nyüzsgő tömeg soraiban, néhány perccel nyolc után pedig már mindenki helyén volt. Ekkor fegyverbe lépett az udvarlakai őrség, a zenekar a Himnuszot játszotta:

a kormányzó lement a várkapornához és megkezdődött a nagyszabású ünnepi körmenet.

Elő a cserkészek, leventék, az iskolák, kongregációk, a férfi- és női egyesületek tagjai, majd a budapesti és vidéki plébániák diszbeöltözött hívei, papjai vezetésével. Nyomukban válogatott, fekete paripákon ülő lovasrendőrök diszszakasza nyitotta meg a körmenet ragyogó második csoportját. A frontharcosok és hadirokkantak diszszakasza után fényes papi kísérettel a hatalmas körmeneti keresztet hozzák. Utána a katonazenekar mögött nyolcas sorokban az apácák, kiknek menetét a Koronázó

Mátyás-templom egyházi zászlainak sora zárja le.

Hozzák a Szent Jobbot

Most daliás ezredes vezetése alatt remek arabs félvérparipákon egy huszárszázad következik, utána katonazenekar nyomában egy gyalogszázad vonult diszlelésben.

József főherceg palotájának kapuja alól most új csoport iktatódt be a körmenetbe: Széchenyi Viktor fejedelmi főispán vezetése alatt álló világi és egyházi küldöttség.

kihozta Szent István fejedelmét őrző díszes arany hermát. A herma az első magyar király aranyból mintázott fejét ábrázolja,

amely mesteri faragású aranyozott ereklyetartón foglal helyet. Az idei Szent Jobb körmenetén történt meg először, hogy a fejedelmét és a Szent Jobbot együttes tiszteletben részesítik.

Most a kispapok vonulnak fel, majd a szerzetesek és a karinges világi papság jön négyes sorokban. Minden magyarországi szerzet képviselve van. És a szinte beláthatatlan hosszú sor után hozzák a Szent Jobbot.

Felejthetetlen látvány, lenyűgöző pompa! A baldachint négy aranypalástú pap viszi, jobbról és balról a koronaőrök alabárdos sora közé a Pázmány Péter Tudományegyetem tanácstagjai teljes díszben, a Szent Jobb mellett Szendy Károly polgármester, a főváros öt főtitkarságának kíséretében.

beszéli meg a felejthetetlen pompájú látványosságot. A közönség soraiban ott láituk

az amerikai magyarok hatalmas csoportját, a csillagos amerikai lobogó körül.

Német, olasz, francia, svájci, hindu és belga csoportok nézték elragadtatással ezt a gyönyörű látványt. A Szent István-szobor közelében állott fel a Hitlerjugend Magyarországra érkezett százhuszonegy tagja.

A pénzügyminisztérium előtt emelt disztribúción nézték a körmenetet a miniszterek feleségei, a csillagos diszbe öltözött diplomaták és egyéb előkelőségek, aki nem vettek részt a körmenetben. Hölgyeket nem láttunk a hivatalos körmenetben,

a főméltóságú asszony és a főhercegnék magyaros diszruhában kocsin mentek a szentmisére.

A disztribúción foglaltak helyet a német és olasz katonai küldöttségek is. Az olaszok hóféhér ruhában, a németek pedig sűrű tőbori díszben voltak. Mikor a hadirokkantak küldöttsége Árvátfalvi Nagy István vezetésével a tribün elé érkezett, a német és olasz tisztek felálltak és kézlendüléssel üdvözölték a háboru hőseit.

Negyedtizenegykor vége volt a szentmisének és a Szent Jobbot fényes körmenettel visszavitték a várkapornához. A máskor csendes és néptelen Vár utcáin azonban tovább nyüzsgött a főbbszázézer főnyi tömeg: várták a díszes őrségváltást. Büszke szeretettel köszöntötték, amerre csak elvonultak, a IV. honvédtartóerőségi aljelvényeit, akik ezen a nevezetes napon az udvarlakai őrséget adták.

Az esti tűzijáték

Szent István gyönyörű ünnepén a fővárosban soha nem látott pezsgő élénkség uralkodott.

Este könyörgő litániát és gyertyás körmenetet rendeztek a Sziklatemplomban a pálos-atyák. Azután következett a Szent István-nap hagyományos „fénypontja”: a gellérthegi tűzijáték. Szakértők szerint három-négyszázézer ember nézte végig a szentistvánnapi nagy attrakciót.

Féltilt előtt öt perccel elsötétedett a Citadella és huszonöt perccel keresztül ropogtak, ragyogtak és csillogtak a szebbnél-szebb rakéták. Az az általános vélemény alakult ki, hogy az idei tűzijáték nagyon szép volt, csak — rövid.

A külföld ünnepe

A külföld is megünnepelte az első magyar király emléknapját. Hitler vezér és birodalmi kancellár táviratilag fejezte ki jókívánságait Horthy Miklós kormányzónak, a berlini magyar kolónia pedig ünnepi istentiszteletet, majd azután fogadáson vett részt.

Rómában a magyar-néme kollégium templomában volt ünnepi szentise, Fiumében pedig a Szent Jeromos-templomban ünnepeltek a magyarok. Prágában a Máltai Lovagrend templomában tartották az ünnepi szentmisét, de Varsó, London, Bécs, Szófia és Bern magyar kolóniái is kegyeletes ünnepség keretében emlékeztek meg Szent Istvánról, sőt még San Sebastianban is volt ünnepi mise, amelyen az ott élő magya-

Magyarország kormányzója az ünnepi menetben

Bizánci aranyos gömbkoronával a fején a görögkatolikusok püspöke nyitja meg a főpapok sorát. A kettesével haladó apátok, prépostok és prelátusok után a püspökök és érsekek biborszerű csoportja lépnek, mögöttük jön skarlátvörös díszben Angelo Rotta, a pápai nuncius és kísérete. Most Serédi Jusztinián Magyarországi biboros hercegprímása következik ragyogó pompába öltözött kíséretével.

Nemes hóféhér paripák patkói csattognak a kövezeten, a Bessenyei-korabeli diszruhába öltözött lovastestőrök vonulnak fel a körmenet két oldalán. A testőrök között feltűnik Magyarország kormányzójának méltóságjelző alakja. A kormányzó

teljes tengernagyi díszben van, mellén a magyar érdemrend széles zöldszelvény esárpja.

Mögötte Uray István, a kabinetiroda főnöke, vitéz Jány tábornok, a kormányzó katonai irodájának vezetője, utána kétoldalt a szolgálatteltevő szárnysegédek.

Most József főherceg jön meggyiprosz tábornoki díszruhában, vállán fehér nyuszprémes doltmány, kezében az arannyal kiert marsallbot. Tőle jobbra és balra József Ferenc főherceg és Albrecht királyi herceg mennek. Az előbbi pompás díszmagyarban, az utóbbi tábori egyenruhában.

Imrédy Béla miniszterelnök jön ezután, jobbján báró Perényi Zsigmond koronaőr gyönyörű díszmagyarban, balján Korniss Gyula, a képviselőház elnöke, egyszerű papi szutánban. Ebben a csoportban vannak a kormány tagjai, gróf Teleki Tibor koronaőr, Török Géza a Kuria elnöke, Puky Endre a Közigazgatási Bi-

róság elnöke, a legfőbb állami számvevőszék elnöke, valamint az ország zászlósurái.

A díszmagyarok ragyogó pompáját most katonai egyenruhák váltják fel: vitéz Sónyi Hugó, a honvédség főparancsnoka és vitéz Keresztes Fischer Lajos, a honvédezerkar főnöke jön kíséretével. Felvonulnak a belső titkos tanácsosok, a magyar királyi titkos tanácsosok, a tábornoki kar, a felsőház és képviselőház al-elnökei, az államtitkárok, a legfelsőbb bíróságok másodelnökei és magasrangú katonatisztek és polgári tisztviselők hosszú sora.

Ismét átveszi uralmát a díszmagyar:

az országgyűlés mindkét házának tagjai jönnek négyessorokban.

A ragyogó ruhák közül kitélik Dinnyés Lajos és gróf Apponyi György egyszerű zsakettbe öltözött alakja. A vármegyék címerez pajzsait hozzák most a szebbnél-szebb ruhákban feszítő daliás hajduk, kiknek sora közé lépnek a vármegyék küldöttségei. Fekete ruhában, vitézi jelvényvel és csillogó kitüntetésekkel a Vitézi Rend népes küldöttsége jön.

A történelmi rész után a tarka néprajzi felvonulás következik. A külföldiek, akik már eddig is számtalan fényképet készítettek a felvonulóról, most kezdik csak sajnálni, hogy nem hoztak magukkal még több fényképet. Jönnek a fehér halinadrágos székely egyetemi hallgatók, majd a bokrétságok, kiknek sora előtt Zsindely Ferenc kultuszállamtitkár lépnek egyszerű fekete magyar ruhában. A körmenet közönsége sora csodálja meg

a hortobágyiakat, Boldog, Kövesd, Buják, Koppánd és a többi bokrétság falu

szin pompás ruhába öltözött legényeit és lányait.

A dolgozó polgárság együtt ünnepel az ország- vezető előkelőségekkel

Ez évben először vonultak fel a körmenetben a céhek képviselői Szines, gyönyörű látványosság. Nagy Antal főrendiházi tag vezetésével elől jön az asztalosok 1696-ban alapított céhe, védszentjének, Szent Józsefnek képét emelve magásra. Zöldkötényes asztaloslegények hozzák az ipar szerszámait és a mesteri készítésű céhládát. Utána a hajósok céhe vonul fel, zászlós árboccal, kormánykerékkel, mentőövvel, nádcsokkal, lapáttal és vas-macskaival.

Magyarország legrégebbi céhe,

az 1270-ben alapított mészárosoké tagjai jönnek vörösceszikos nadrágban,

fejükön fekete bársonysapka. Élükön a céh két védszentjének, Keresztelő Szent Jánosnak és Szent Flóriánnak ódon képét hozzák. A serfűzők Szent Erzsébetet és Szent Miklóst tisztelek különösképpen, az ő áldásukat kéri a magukkal hozott komlóra, árpára, főzőkádára és a régi céhládára. A bádósok céhe miniatűr templomocskát visz, amely fölött Szent Eligius apát, a védszent terjeszti ki áldóan kezét. A szőrmések menetét kisfiu nyitja meg, kezében kitömött bárány. Mögötte párduckacagányos

szücslegények jönnek, kezükben rókafarkas zászló, kitömött mokus.

A kávéfőzők céhe jön ezután. Fehérkabátos pincérek, kenyeresfiúk, újságosgyerekek jönnek, kezükben hatalmas kártyalap, dominó, billiárd és óriási réz kávéfőzőkanna. Sora következnek a fürdősök, üvegesek, festők és aranyozók, a nyomdászok, a kárpitosok Szent Ágnes képével, a villanyszerelők, lakatosok óriási kulccsal, a kardmivések régi pallossal, öreg mordályokkal.

Szent mise a Mátyás templomban

Negyedtíz mutat az óra, mikor a soha nem látott szín pompás körmenet végétért és megkezdődött a szentmise a Koronázó Mátyás-templomban. A körmenet százezrekre menő nézőközönsége kipirult arccal, csillogó szemmel

A francia
Charles Laughton
A francia
Emil Jannings

ÉZ

A LEGNAGYOBB
FRANCIA
JELLEMSZINÉSZ

RAIMU

A KÉTLELKÜ

EMBER

izgalmas bűnügyi film

**Pierre Blanchar
Madeleine Renaud
Viviane Romance**

**PREMIER
KEDDEN**

URÁNIA

rokon kívül számos magyarbarát spanyol is résztvett.

A világsajtó tekintélyes lapjai vezető helyen emlékeztek meg a magyarság nagy ünnepéről.

Visszahelyezték a Szent Koronát

Szombaton délután 6 órakor ünnepélyes ke-retek között helyezték vissza őrzési helyére a Szent Koronát. Teleky Tibor gróf m. kir. titkos tanácsos, Perényi Zsigmond báró m. kir. titkos tanácsos, koronaőrök, Uray István m. kir. titkos tanácsos, a kormányzó és bárcziházi Bárczy István m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnök-ségi államtitkár, a kormány képviselőiben

ellátták pecsétjükkel a lezárt koronázási jelvényeket,

amelyeket a díszes menet vitt vissza őrzőhelyére.

Előli hat koronaőr haladt teljes díszben, majd hat koronaőr a vállán vitte a ládát, egy pedig a palástot. Ezután haladt a két korona-őr: Teleky Tibor gróf és Perényi Zsigmond báró m. kir. titkos tanácsosok, majd Uray István és bárcziházi Bárczy István m. kir. titkos tanácsosok, valamint Barsy Aladár miniszteri osztályfőnök, aki a jegyzőkönyvet vette fel az ünnepélyes aktusról. A

Szent Koronát és a koronázási jelvényeket fél hét órakor helyezték el a páncésteremben.

A három nap alatt körülbelül százezer ember nézte meg a Szent Koronát és a jelvényeket.

nemesgáztöltés
izzófehér fény
csekély áramfogyasztás
olcsó világítás

TUNGSTRAM KRYPTON

SZENT ISTVÁN DICSŐSÉGES HÁBORUI

Első nagy királyunk emléke leginkább úgy él emlékezetünkben, mint kiváló államalapító és szervező zseni, aki törvényeivel, rendelkezéseivel a korábbi törzsi alkotmány romjain nyugati, bajor mintája királyságot kellett életre. Szinte nem is gondolunk rá, mennyi testvérharcba, mennyi testvérvérbe került az átalakulás. A «pogánylázadás» gyűjtőnéven ismert megmozdulások nem egyszer komoly erőpróba elé állították a szentistváni királyságot. Amikor azután már úgy látszott, hogy a belső megújodást nem fenyegeti többé veszély, idegen, német haderő jelent meg az ország területén. Ezt is döntően meg kellett vernie, hogy nem csupán befelé rendezett, hanem kifelé is tekintélyes és független országot mondhatson magának.

KOPPÁNY

Alig, hogy Géza fejedelem örökébe lépett Szent István, máris veszedelmes palotaforradalommal találta magát szemben. Rokona, Koppány somogyi nemzetséggel óhajtott a fejedelmi méltóságot megszerezni. Koppány a Keleten szokásos elv alapján a hatalmat a család legidősebb férfitagját megillető jogon követelte magának. Szent István viszont a Nyugaton általános elsőszülöttségi jog alapján lett népe fejedelme. Minthogy Koppány célja elérésére még erőszak alkalmazásától sem riadt vissza, a döntést nem lehetett másra, csak a fegyverekre bízni. A Képes Krónika a következőképp írja le a 997-i Koppány-féle felkelést.

„Szent István király már kora ifjúságában dicső háborút viselt a hatalmas és vitéz Koppány vezér ellen, mivel Koppány Szent István király anyjával vérfertőző házasságra akart lépni, meg akarta ölni Szent Istvánt és tartományát a maga hatalma alá akarta vetni. Szent István seregét összegyűjtve az ellenség elé indult. Ekkor — a Garam vize mellett — öveztek fel első ízben karddal. Ez alkalommal tette két előkelő vitéz: Hon és Pázmány testőrvé. Egész serege élére pedig német nemzetbeli vendéget, Wencelint helyezte.

Ütközetre kerülve a dolog, mind a két fél sokáig és erősen harcolt, de az Isteni irgalom segítségével Szent István fejedelem dicsőséges győzelmet aratott. Koppány vezért Wencelin ispán ölte meg az ütközet folyamán; érdemei jutalmaként Szent István fejedelemtől igen nagy kiterjedésű javadalmat nyert.

Koppány holttestét Szent István négyfelé vágatta: egyik részét az esztergomi kapura, a másik részét Veszprémbe, a harmadikat Győrbe, a negyediket pedig Erdélybe küldte.

GYULA

Koppány felkelésénél sokkal veszedelmesebb volt Gyula erdélyi törzsfő 1002-ben vagy 1003-ban történt lázadása. Gyula a magyar központi fejedelmi méltóság megsemmisítésére tört. Erdélyt el akarta szakítani s a nyugati részeketől független területtől akarta átalakítani. A pogány Gyula neheztelést tehát nem Szent István kezeslenségére váltotta ki, hanem az a körülmény, hogy István bele mert avatkozni a fennhatósága alatt álló országrész kormányzatának ügyeibe. A Gyulák törzse a magyar törzsszövetség katonái érték szempontjából legkiválóbb törzse volt; Szent Istvánnak nem volt tehát könnyű feladata. A Képes Krónika szerint

„miután Szent István a királyi felség koronáját elnyerte, háborút indított Gyula nevű anyai nagybátyja ellen, aki abban az időben az egész erdélyi részeket kormányozta. A háború eredményes volt és az Ur 1002-ik esztendejében Szent István király elfogta Gyula vezért feleségével és két fiával együtt. Ezt pedig azért tette, mert Gyula Szent István királyt megintve sem tért Krisztus hitére, sem a magyarok háborgatásával fel nem hagyott. Igen nagy kiterjedésű országot pedig egészen a magyar királysághoz csatolta.

KEAN

A Gyula elleni hadjáratot a Kean vezér elleni hadművelet követte. A Képes Krónikát tovább idézzük:

„Ezekután seregét a természet által igen megerősített területen lakó bolgárok és szlávok fejedelme, Kean ellen indította. A fejedelmet sok fáradsággal és verejtékes harccal, nagy bajjal végre legyőzte, megölte és megbecsülhetetlen sok kincset zsá-

mányolt, különösen aranyban és drágakövekben... Ezzel a roppant kincsel azután Szent István király igen meggazdagodott.

Bár a törzsfői hatalom tulajdonképpen ösztörtörése Gyula lázadásának letörésével bekövetkezett, mégis a központi királyi hatalom végleges megerősödéséről csak az 1028—30. közötti időben lejártszódt Ajtony-féle felkelés leverése után beszélhetünk. Ajtony a Körösök-től az Aldunáig terjedő vidék független s kétségtelenül magyar eredetű törzsfője volt s az erdélyi Gyula hatalmi érdekszövevényéhez tartozott. Kezdetben Sámuel bolgár cár, majd II. Bazília bizánci császár volt szövetségese és ez tette számára lehetővé, hogy Szent Istvánnal szinte párhuzamosan önálló fejedelemséget gyakorolja a hatalmat a Maros és Alduna mentén s a törzsi elszakadás ellen küzdő Szent Istvánnal szemben külföldi támogatással továbbra is önállóan vigye tartományának ügyeit.

ÉS A NÉMETEK

A legenda szerint Ajtonynak több katonája volt, mint magának István királynak; nem csoda tehát, hogy az Ajtonnyal való tényleges leszármolásra Szent István csak az ország belső ügyének rendezése és Ajtony görög kapcsolatainak megszüntetése után gondolhatott. Amint azután 1028-ban kihalt a bizánci uralkodócsalád férfiága, Szent István tüstént megindította hadait Ajtony ellen. A hadjáratban a királyi udvar ka-

tonaságán kívül magyar nembeliek — a szabad nemzetségek tagjai — is résztvettek.

Hogy mennyire fontos volt a királyi hatalom centrális kiépítése és egy szervezetében és szellemében egységes és központi irányított királyi haderő megteremtése, az az 1930-i német betörés alkalmával tánt ki. Függetlenségünk és fennmaradásunk forgott kockán s hogy a németiség erőfeszítése nem sikerült, azt a szerencsés külpolitikai helyzetalakulás mellett főként Szent István szervezői és hadvezéri zsenijének köszönhetjük.

A német támadást határmenti bajor csapatok vezették be; a magyar határőrség sem volt azonban rest s a betörésre még a német seregzöm megérkezése előtt a bajorok földjének pusztításával jelelt. A határmenti csatározásokat csakhamar a komolyabb hadműveletek követték. Sajnos, forrásaink szűkszávsága nem teszi lehetővé a harcsemények kimerítőbb megrajzolását. Meg kell elégednünk az Annales Altaheuses maiores néhány soros értesítésével, amely azonban annyit mégis elárul, hogy a német sereg magyar földön teljes pusztulást várt; II. Konrád császár sereg nélkül, szinte egymagában tért haza s Bécs a magyarok kezére került.

Mi történt Bécs elfoglalása után, a magyar hadak meddig jutottak még, merre fordultak? Erre vonatkozólag semmi utmutatással nem szolgálnak a feljegyzések. Talán a német részről gyorsan megindított békétárgyalások állították meg győzelmes előrehaladásában a Szent Istváni sereget. A győzelemnek teljesnek kellett lennie. A körülbelül egy éven át húzódó tárgyalások eredményeként ekkor csatlót Szent István hazánk területéhez a Lajta-Fischa közét és a Morvamező legnagyobb részét. Ettől az időponttól kezdve Szent István haláláig nem is háborgatta többé semmiféle idegen hatalom Magyarország földjét.

Százötven hadnagyot avattak a Ludovikán

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A hatvanesztendősi Ludovika Akadémia történelmi falai között a nemzeti ünnep, Szent István napja délelőttjén százötven fiatal hadnagyot avattak. Százötven katonai pályára nevelt, edzett magyar ifju tett esküt a diszes, előkelő községszék jelenlétében, hogy legfelsőbb Hadurát és hazáját híven, teljes lélekkel, minden tudásával és erejével szolgálja.

A lélekemelő, csodálatos ünnepség ezuttal különösen mély hatást és feledhetetlen emléket hagyott hátra mindazokban, akik végignézhették a magyar katonai erények százötven reménységének pompás, bizalmat és megnyugvást keltő felvonulását. Kemény, edzett, kiváló ifjak ajkáról hangzott el az eskü Szent István napjának délelőttjén. A régi, kedélyes, regényhős katonatisztek, a kedves dalokban sokszor megénekeltek, gondtalan kadétot elvitte a hoberu.

A mai katonatisztől komoly felkészültséget, széleskörű tudást, szakismeretet követel a háború pusztító öldöklése óta még jobban tökéletesített technikai eszközök és fegyverek szinte elképzelhetetlen szaporodása. Ez a százötven magyar ifju, aki keményen, bátran emeli esküre kezét itt az emelvény előtt, négy álló esztendőig, percnyi pontossággal beosztott, fáradhatatlan munkát végzett. Lélekben és testben egyaránt megedzette magát s így készült a nagy hivatásra, hogy a harcban a nemzet tömegeinek, rábizott testvéreinek valóban példaképe lehessen bátorságban és kitartásban.

Az avató ünnepség

Az ősi intézet dísztermében fél 8 órakor kihirdették a hadnagyi kinevezéseket és kiosztották a Ludovika Akadémia elvégzését tanúsító okleveleket, valamint a ludovikás gyűrűket. Fél 9 órakor hálaladó Istentisztelet volt. A színpompás nyilvános avatási ünnepség az Akadémia parkjában folyt le, ahol fél 11 órára nagyszámú előkelő közönség gyűlt egybe.

Megjelent vitéz Kiss János tábornok, gyalogsági szemlélő, vitéz Miklós Béla ezredes, lovasági szemlélő, nemes Bangha Imre altábornok, tüzérségi szemlélő, vitéz pávai Vajna Győző tábornok, nevelésügyi szemlélő, vitéz Náray Antal alezredes, a honvédelmi minisztérium nevelésügyi osztályának vezetője, vitéz Hász István és Soltész Elemér tábori püspökök, továbbá ott volt a Szent István jubileumi ünnepségek alkalmával Budapesten tartózkodó olasz küldöttség Marinetti tábornok vezetésével és a német küldöttség von Kluge tábornok vezetésével, valamint a külföldi katonai attasék, a debreceni nyári egyetem tagjai s számos katonai és polgári előkelőség.

Fél 11 órakor érkezett a kormányzó képviselője vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok kíséretével és a Himnusz hangjai mellett elhaladt a katonák akadémikusi alakulata, a jelava-

tandó hadnagyok, továbbá a tiszt és tanári kar arcvonala előtt, fogadva a parancsnokok tisztelgését. Miután elfoglalta helyét a díszemelvényen, a felavatandók a Ludovika-szobor elé vonultak, ahová előrehozták az Akadémia zászlaját.

Vitéz Szombathelyi Ferenc tábornok, a főcsoport parancsnoka magasszárnyalású bucsu-beszédet intézett az életbe kilépő fiatal tisztetekhez.

— A Ludovika Akadémia — mondotta — örömmel ült, amelynek az idén még külön jelentőséget ad első királyunk jubileumi éve. Ez a jubileum ezerszázötven multunkat idézi emlékezetünkbe, mint

biztos zálogát annak, hogy újabb ezerszázötven várakozik ránk.

— A Ludovika ezévi termése ti vagytok, kedves fiatal bajtársaim. Mi nagy szeretettel és bizalommal bocsátunk ki benneteket a csapatokhoz. Olyan fiatal tisztetekre van szükségünk, akik nemcsak elméleti tudással rendelkeznek, hanem a gyakorlati hozzáértésük is meg van, úgy hogy a kiképzés munkájába azonnal és zökkenés nélkül bele tudnak kapcsolódni. Ti mind-ezeknek a követelményeknek megfeleltek. Bucsuzól azt kiáltom felétek:

Legyetek kemény magyar katonák, a magyarok Istene vezéreljen benneteket!

Ezután az ünnepélyes eskütétel következett, majd Faragó László, a rangban legidősebb új hadnagy lelkes katonás hangon tolmácsolta bajtársai nevében hódoló hűségüket a legfőbb Hadur iránt.

Szózat az új hadnagyokhoz

A beszéd végén az ifju hadnagyok ősi hagyományos szokás szerint kardot rántottak és a ludovikás jelmonddal:

«A hazáért mindhalálig!» pecsételték meg fogadalmukat.

Végül vitéz Sónyi Hugó, gyalogsági tábornok intézett szózatot az új hadnagyokhoz.

— A Kormányzó Ur Ófömlétsége, a legfelsőbb Hadurunk nevében örömmel üdvözöllek benneteket, fiatal bajtársaim — mondotta a honvédség főparancsnoka. — Kitarító szorgalmas munka után a mai nehéz viszonyok ellenére

fiatalokban gyönyörű szép, fényes pálya nyílt: meg előttetek.

Ezen a pályán ti akkor fogtok boldogulni, ha minden körülmények között és minden áron tetőtől talpig katonák és csakis katonák maradtok,

ha a mai élet sokszor zavaros hullámverése nyomtalanul perog le a ti katonai erényetek hatalmas ércfaláról.

Legyetek példaadók a legfelsőbb Hadurunk iránti hűséges kötelességteljesítésben, legyetek példaadók az önzetlen, áldozatkész hazaszeretletben, legyetek becsületesek és a kötelességteljesítésben ha kell, halálmegvetőben járjátok utatokat. Szeressétek rájongságig ezt a hivatást, diljatok mindenkor a nemzet legjobbjai között.

A felemelő ünnepség a ludovikás induló hangjai közben díszmenettel ért véget.

Megjelent a budapesti pénzügyintézetek egyesített félévi mérlege

A hivatalos lap Szent István-napi számában az idén tizedszer jelent meg a TEBE kötelekékbe tartozó budapesti pénzügyintézetek egyesített félévi mérlege. Az egyesített mérleg a Pénzügyintézet Központ beosztása alapján három csoportra osztható közli a pénzügyintézetek egyesített mérlegét. A Pénzügyintézet Központ első kuriajába tartozó pénzügyintézetek között már nem szerepel a Magyar Általános Takarékpénztár, úgy hogy ebben a kuriaiban már csak tíz pénzügyintézet adatait közli az egyesített félévi mérlegkimutatás. A második kuriaiba tartozó pénzügyintézetek közül pedig hiányzik a Magyar Általános Ingatlanbank, mert ez a pénzügyintézet csak e hó végén tartja meg közgyűlését.

A TEBE kötelekékbe tartozó tízenyolc fővárosi pénzügyintézet egyesített mérlegadatait vizsgálva szembevetendő, hogy az alaptőke tétele, amely az összes intézeteknél 202 millió pengőre rug, 20 millió pengővel kisebb, mint az 1937-es félévi mérlegkimutatásban. Ennek az a magyarázata, hogy a Hitelbank a Magyar Általános Takarékpénztárral elhatározott fúzióját alaptőkének felemelése nélkül hajtotta végre. Erdekese még az egyesített kimutatásban a takarékpénztárak és folyószámlabételek tétele, amely az 1937. évi félévi mérlegben 1233.6 millió volt és 1937. év végéig emelkedett 1290 millió pengőre. Az ezidei félévi mérlegben a takarékpénztárak és folyószámlák együttes összege még csak 1265 millió pengőt tesz ki. E tétele csökkenésének egyik oka kétségkívül az, hogy a világgazdasági konjunktúrában már 1937. év végén visszaesés volt tapasztalható, de főleg az a magyarázata, hogy a folyó és tavaszián belüli közpolitikai események folytán a betétképzésben bizonyos visszafordulás mutatkozott, sőt pár héten keresztül betételvonás is volt tapasztalható egyes pénzügyintézeteknél. Az egyesített mérlegből kibontakozó egységes kép alapján azonban megállapíthatjuk, hogy a budapesti pénzügyintézetek a lefolyt egy esztendő alatt, de főleg az elmúlt félévben jelentős felkészültségüknek és ellenállóképességüknek újabb tanujelét adták, mert a mérlegben feltüntetett többi számadatok nem mutatnak lényegbevágó változást az előző esztendőkhöz képest.

Az Ingatlanbank leszállítja alaptőkét

A Magyar Általános Takarékpénztárnak a Hitelbankba történt beolvásztása folytán csak most kerülhetett sor arra, hogy a takarékleányvállalatának Magyar Általános Ingatlanbanknak közgyűlését összehívják. A hivatalos lap Szent István-napi számában jelent meg az Ingatlanbank közgyűlési meghívója, valamint az intézet mérlegszámja. Ez a mérleg azt bizonyítja, hogy a Hitelbank revizorai, akik sorra látogatták a takarékpénztár valamennyi érdekeltségét, alapos tisztogató munkát végeztek ennél az intézetnél. Minden kétes követelést el-tüntettek a mérlegből, aminek legjobb bizonyítéka, hogy a tavalyi százezer pengős nyereséggel szemben az Ingatlanbank idei mérlegében 5460.000 pengő veszteséget mutat ki.

Az Ingatlanbank alaptőkéje mindössze 3 millió pengő, hogy a fenti veszteség kimutatása után az augusztus 29-re összehívott közgyűlésnek elsősorban arról kell majd határoznia, vajjon a társaság továbbra fennmaradjon-e. Ennek eldöntése után kerül majd sor a napi-rend további pontjaira, melyek között a legérdekesebb, hogy az igazgatóság azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy az alaptőkét 1.200.000 pengőre szállítsák le, a részvények névértékét pedig 50 pengőről 20 pengőre.

A Foncière közgyűlése

A Foncière Általános Biztosító Intézet augusztus 17-én tartotta 73-ik évi rendes közgyűlését. Miután a Magyar-Francia Biztosító Részvénytársasággal létesített tranzakció az 1937. év folyamán teljes sikerrel keresztülvitelt, a Kun Károly vezérigazgató által ismertetett mérleg már a Magyar Francia Biztosító Rt. teljes üzleti és vagyongállagának bevonása utáni állapotot tüntette fel. A mérlegben közzétett számadatok nemcsak a Foncière ugrásszerű fejlődését bizonyítják, hanem a vállalatnak vagyoni megalapozottságáról, biztonságáról alapjainak arányairól, hatalmas mértékben emelkedett üzletállományáról és díjbeviteléről is tanúbizonyságot szolgáltattak.

Az intézet helyzetét a magyar biztosítási piacon díjbevitelének hatalmas arányai mutatják. Az 1937. évi zárszámadás adatai szerint az elemi biztosítási ágazatokban a díj- és illetékbevitel a törlekész levonásával 10.600.000 pengő, az életbiztosítási ágazat díjbevitelét pedig öt és egyegyedmilliót tett ki, úgy hogy az 1937. évi elemi- és élet-díjbevitel együttes összege a 15.800.000 pengőt meghaladja. Az életbiztosítási tőkeállomány 110 millió pengő.

Imponáló számadatokkal szerepelnek a Foncière mérlegében az intézet biztonsági alapjai. A lebonyolított nagy tranzakcióit saját anyagi erejéből alaptőkeemelés nélkül hajtotta végre és a mérleg 1937. végén 23.25 millió pengő biztonsági alapot tüntet fel. A biztonsági alapnak ez a jelentős gyarapodása olyan időben, amikor világszerte inkább gazdasági visszafordulást tapasztalunk, hatatosan emeli ki azt a nagy teljesítményt, amelyre a Foncière vezetésége és tisztikara büszkén tekinthet. Az intézet bőséges tartalékolások után osztalék fejében a részvények névértékének 6 százalékát fogja fizetni. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen a következő kinevezések történtek: Vilček András igazgatóvá, Obetko Kálmán, Révész Sándor, Várgedő József aligazgatóvá, dr. Hegyi Dénes, Horváth Károly, Jacobi Sándor, dr. Papp Árpád, Tapsony Imre cégvezetővé lépett elő.

Három kérdésben nincs nézeteltérés a szélső baltól a szélső jobbig — mondotta Antal István államtitkár

Dr. Antal István államtitkár szombaton ebédet adott a Gellért-szálló különtermében az amerikai magyarság egyesületeinek vezetői s az amerikai magyar lapok szerkesztői tiszteletére. Az ebéden résztvett báró Perényi Zsigmond, a Külföldi Magyarok Világszövetségének elnöke is, továbbá dr. Rákóczy Imre miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője és az amerikai magyarság vezetői.

Dr. Antal István államtitkár az ebéd során a testvéri szeretet melegségével köszöntötte az amerikai magyarság képviselőit. Beszédében mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a magyarországi és a külföldi, elsősorban az amerikai magyarság között való szerves és intézményes együttműködés a legfontosabb magyar problémák egyike, amelynek megoldását a magyar kormány a legsürgősebb és legjelentősebb feladatai közé sorolja.

— Itt tartózkodástok során — mondotta ezután többek között Antal államtitkár — meggyőződhetek arról, hogy az ország a rendkívül nehéz nemzetközi helyzet ellenére és súlyos belső, gazdasági és szociális problémákkal terhelve, óriási lépéseket tett előre a haladás útján.

— Magyarországon az ezeréves alkotmányosság hiánytalanul működik s ehhez képest

a külfeletben a különböző felfogásoknak és világnézeti küzdelmeknek lojális és korrekt harca folyik.

Biztosíthatlak azonban benneteket arról, hogy bárha a magyar nemzeti élet vezetésének és a magyar élet problémáinak megítélése szempontjából vannak is nézeteltérések a közéletünkben szerepet vívó különböző politikai tényezők és irányzatok között, vannak olyan kérdések, amelyek tekintetében nemhogy nincs különbség különböző pártok, közéleti felfogások és politikai nézetek között, hanem

amelyek megoldásának irányában minden magyar politikai irányzat, a szélső baloldaltól a szélső jobboldalig közös egyetértéssel és összefogással munkálkodik.

— Magyarországon ily módon megvalósítja a modern nyugati európai parlamentáris államvezetésnek azt az alapfeltételét, amelyet a politika klasszikus tudománya olyképen fejez ki, hogy a nemzeti nagy célokat szolgáló közérdekű pártélet akkor vívja előre a nemzet ügyét, ha ezek a pártok a közéleti alapvető nagy kérdéseiben egyetértenek és csak a részletek, valamint a keresztülvitel módjait szempontjából vannak közöttük felfogásbeli különbségek. Azok a nagy kérdések, amelyekben napjainkban minden magyar politikai párt és közéleti irányzat egyetért, három nagy gondolatban foglalhatók össze.

— Először abban, hogy

a magyar nemzetnek európai hivatása és az annak megvalósítására nélkülözhetetlen népi jogai elvitathatatlanul birtokállománya a magyar nemzet összességének

s hogy az ezekért való sikraszállás pártokon és politikai irányzatokon felül álló egyetemes nemzeti érdek. A második az, hogy

a magyar nemzettel szemben elkövetett igazságtalanságok orvoslása

nemcsak a magyar nemzetnek alapvető érdeke, hanem az európai békének és konszolidációnak is, hogy az ennek elismeréséért való küzdelem ugyancsak pártokon felül álló egyetemes nemzeti érdek.

— A harmadik szempont, amelyben nincs különbség a magyar pártok között, az, hogy nemzeti életünk belső berendezkedését a szociális igazság jegyében olyképen kell megvalósítani, hogy

az ország kenyeret, megélhetést, boldogulást tudjon adni minden dolgozó polgárának.

— Az az érzésem, hogy ebben az előbb említett három nagy elvi kérdésben az amerikai magyarság minden politikai irányzata és közéleti felfogása szintén egyetérthet velünk s ily módon létrejöhet az a közös és átfogó alap, amelyen megvalósítható lesz az itteni és kül-

földi magyarság gyümölcsöző együttműködése.

— Ha megfigyelték a mai európai tömegmozgalmak jellegzetességét, úgy megállapítható, hogy az európai népek életét ma két hatalmas alapvető eszme uralja: az egyik a szociális gondolat, a másik pedig a népi eszme. A szociális gondolat megvalósításáért a magyar kormányok óriási erőfeszítéseket tettek a múltban és tesznek a jövőben is, hogy az államhatalom eszközeivel biztosítsák a dolgozó nép minden rétege számára a boldogulás és érvényesülés anyagi és erkölcsi előfeltételeit.

— A népi eszme a maga nemzetközi kisugárzásában pedig azt jelenti, hogy egy-egy nemzet igazi határait voltaképpen nem a politikai és a földrajzi kényszerűségek szabják meg, hanem a nemzetért élő, munkálkodó és dobogó szívek együvértartozásának érzése. Ahol magyar szív dobog, ahol magyar lélek világít, ott Magyarország van, bárhol is élnek azok, akinek szíve és lelke fenntartja és élleti a magyarság együvértartozásának öntudatát.

— Nekünk a magyar közélet vezető tényezőinek és nektek, idegenbe szakadt magyar testvéreinknek egy kötelességünk van:

a vérségi, faji, történelmi és kulturális összetartozandóság érzését intézményesen kimunkálni

s e célból létrehozni mindazokat a szerveket és megvalósítani mindazokat az intézkedéseket, amelyek lehetővé teszik, hogy a reánk kényszerített földrajzi határok felett a magyar öntudat és a magyar sorsközösség mindennél erősebb összetartó kapcsolattal kialakuljon azok az erkölcsi és hatalmi erők, amelyek segítségével a világ minden magyarságának céltudatos együttműködése nyomán a magyarság méltó helyet tud magának biztosítani a Nap alatt.

Antal István államtitkár nagy lelkesedéssel fogadott szavait hosszantartó taps követte és egy-egy másuttól szólaltak fel ezután az amerikai magyarság vezetői, kifejezést adva törhetetlen magyar érzésüknek s az óhaza iránti hűség szerzetelüknek.

Dr. Antal István államtitkár még hosszabb időt töltött együtt a fehér asztalnál meghitt beszélgetésben az amerikai magyarság vezetőivel, akik vasárnap délután Debrecenbe utaztak.

Dr. Antal István államtitkár különben vasárnap reggel 7 óra 20 perckor a trieszti gyorsvonattal személyi titkára, dr. Ágh János miniszteri osztálytanácsos, valamint Huszka István, a római magyar követség sajtóelőadója kíséretében Rómába utazott abból a célból, hogy az olasz népművelődési minisztériumot, annak munkásságát, valamint az olasz sajtószerkeket és szociális intézményeket a helyszínen tanulmányozza. Dr. Antal István államtitkár a hét végéig marad Rómában és ottartózkodása során fogadja őt gróf Ciano olasz külügyminiszter és Alfieri népművelődési miniszter is.

A zsidók összehámlálását rendelték el Olaszországban

Róma, augusztus 20.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Hétfőn, augusztus 22-én egész Olaszországban "zsidószámlálást" rendeznek. Úgy az anyaországban, mint a gyarmatokban minden zsidó családnak kérdőívet kell kitöltenie, amelyet a kikeresztelkedett zsidóknak is be kell nyújtaniuk.

A külföldről bevándorolt zsidóknak fel kell tüntetniük legutóbbi állampolgárságukat. Ez a rendelkezés azokra az olasz állampolgárságu zsidókra is vonatkozik, akik nem olasz állampolgárnak születtek. Rá kell vezetni a kérdőívre azt is, hogy milyen szervezeteknek tagjai az összeírásra kerülő zsidók, ha pedig tagjai a fasiszta pártoknak, mikor léptek be a pártba. Fel kell tüntetni az esetleges háborús kitüntéseket is.

Nem engedték a lengyel zarándokokat Hlinka vasárnapi temetésére

Prága, augusztus 21.

(A Reggeli Ujság tudósítójának telefonjelentése)

Mély gyász és óriási arányban megnyilvánuló részvét mellett temették el vasárnap a tót néppárt vezérént, Hlinka András pátert. Már a kora reggeli óráktól özönlött a gyászoló közönség Rózsahegyre. Nemcsak a Tótföld minden részéből, hanem a szomszédos országokból is. Ezzel kapcsolatosan

Rózsahegy polgármestere kénytelen volt tiltakozni a prágai miniszterelnökségen, mert annak a tizenöt ezer lengyel zarándoknak, akik határátlépési igazolvánnyal akartak utazni, a cseh határhatóságok megtagadták az engedélyt.

A gyászszertartás a városi tanács k.zgyűlése

után kezdődött, amelyen a polgármester bejelentette, hogy a város főterét Hlinka Andrásról nevezik el. Ezután a szeptesi püspök nagy segédlettel gyászmisét mondott és beszélt a halottat. Benes köztársasági elnököt Elias tábornok, a magyar és szudétanémet pártot egy-egy küldöttség képviselte. Résztvett a temetésen a lengyel parlament külön küldöttsége is. Az amerikai tótok ligájának küldöttsége Sidor képviselővel, Hlinka páter előre előkészített sírját meglátogatta és maroknyi földet vitt az amerikai tótoknak.

Ujabb tiltakozásra adott alkalmat az, hogy az állami Lubochna-fürdő a temetés napján vidám ünnepeket rendezett,

amit az ottani tótok minden eszközzel megakartak akadályozni.

Megváltoztattunk célszerűtlen módszereket is, ha a gazdasági élet kívánja — mondotta Funk Königsbergben

Königsberg, augusztus 21.

— A Reggeli Ujság tudósítójától —

A keletnémetországi árumintavásáron, amely ma nyílt meg, Funk birodalmi gazdasági miniszter megnyitó beszédében hangoztatta, hogy Németország ma az ipari termelés terén az Egyesült Államok után második helyen áll a világon, a világkereskedelemben pedig Amerika és Anglia után a harmadik helyen. Németországban folyik ma a világ legnagyobb acéltermelése,

az új nyersanyagok és üzemanyagok termelése terén pedig Németország kétségtelenül az első helyen áll a világon.

Hull államtitkár — folytatta Funk miniszter — legutóbb azt mondotta, hogy a néme kereskedelempolitikai eszközeik az áruserének nem növelésére, hanem csökkenésére vezetnek. Ezt az állítást azonban a tények megcáfolják. Azoknak a kereskedelmi szerződéseknél a során, amelyeket Németország a legutóbbi hónapok folyamán kötött, minden alkalommal kivétel nélkül emelni lehetett a kereskedelem terjedelmét. Elég ebből a szempontból csak

Lengyelországot, Törökországot és Magyarországot említeni.

Természetes, hogy Németország gyorsan növekvő gazdasági ereje nem maradhat hatástalan a Németországgal gazdasági kapcsolatban álló országokra. De

ez a hatás nem abban nyilvánul, hogy Németország mindinkább függő viszonyba hozza magával ezeket az országokat, hanem abban, hogy ezek az országok hasznat huznak Németország gazdasági fellendüléséből.

A tőzsdei árfolyamok eséséről Funk miniszter a következőket mondotta:

— A német részvények árfolyamának hanyatlása mindenekelőtt arra vezethető vissza, hogy a zsidó tulajdonosok eladták értékpapírjaikat, mert tévesen azt hitték, hogy a zsidóknak a jövőben nem lehet értékpapírjuk. Nem szabad ugyanis, hogy a zsidók értékpapírjaik birtokában befolyást gyakoroljanak a német gazdasági életre, de

ebből még nem következik, hogy a zsidóknak is ne lehetne értékpapírjuk.

Mindehhez járult még az a körülmény, hogy a gazdasági életnek a termelés kiterjesztése folytán nagyobb pénzmennyiségre volt szüksége.

Közrejátszott még az a körülmény is, hogy a társulati adók felemelése keresztülhúzta azok számításait, akik tulajdonosok voltak értékpapírjaik. Tudják meg a kishitűek, hogy a nemzeti szocialista gazdasági vezetőség sohasem fog megünni fennakadásokat a nagy gazdasági feladatok finanszírozása terén.

Az ilyen természetű nehézségeket el fogja hártani, még akkor is, ha meg kell változtatni bizonyos célszerűtlennek mutatkozott módszereket vagy rendszereket.

A gazdasági politikában nem szabad ragaszkodni dogmákhoz vagy rendszerekhez. Azonkívül a nemzeti szocialista állam kormányzata kiméletlenül szembeszáll bármilyen kísérlettel, amely a Németországban folyó építő munkát — akár csak pánik keltéssel is — megzavarni akarná.

A berlini tőzsdebesznek nincs nagyobb jelentősége

A Magyar Távirati Iroda jelenti Berlinből: Irányadó német gazdasági körökben nyomtalanul hangsúlyozzák, hogy a német tőzsdén bekövetkezett árfolyamességeknek nincs semmi nagyobb jelentőségük.

Vuillemin tábornok hazatért Berlinből

Berlin, augusztus 21.

— A Reggeli Ujság kiküldött munkatársától. —

Vuillemin tábornok, a francia légi haderő főnöke, vasárnap reggel a staakeni repülőtérre visszatért Párisba. Bucsuztatására a repülőtérre megjelent Francois-Poncet berlini francia nagykövet, valamint a német légi haderő több magasrangú parancsnoka.

A tábornok párisi idő szerint délután negyed-egy órakor megérkezett a Villaoublay-i repülőtérre.

— Megünnepelte Baja felszabadulásának évfordulóját. Bajáról jelentik: Baja város társadalma Szent István napján nagy ünnepelést rendezett a jugoszláv megszállás alóli felszabadulás tizenhetedik évfordulóján. Tizenhét évvel ezelőtt Szent István napján üritették ki a jugoszlávok háromévi megszállás után Baját és a bácskai háromszöget. Az ünnepségek során lampionos felvonulást, emlékünnepet, valamint díszes dunai felvonulást rendezett a bajai társadalom. A vármegyében is megünnepeltek a felszabadulás tizenhetedik évfordulóját.

UJ MAGYAR CSILLAG

BORDY BELLA

első filmszerepe:

A PIROS, BUGCYELLÁRIS

CSEPREGHY FERENC 100 arannyal kitüntetett népszínműve

R e n d e z t e:

PÁSZTOR BÉLA

Főszereplők:

BORDY BELLA

KISS FERENC

SOMLAY ARTUR

Pethő, Pethes,

Tapoleczay, Ölvedy,

Ladomerszky, Hoyko

CSÜTÖRTÖKÖN PREMIER!

Kedvezményes 16 napos nyaralások Olaszországban
Indulás aug. 27-én és szept. 7-én
Összköltség 169 P-től

M. N. B. 1036.

16 napos tanulmányut végig Olaszországban
Venezia, Padua, Firenze, Róma, Nápoly (Capriba)
Indulás aug. 27-én
Összköltség

278 pengő

Utolsó jelentkezési nap ma!

Felvilágosítás és prospektus d. e. 9-től d. u. 2-ig a „Reggeli Ujság”-nál Budapest, V., Bank-utca 4. Tel. 129-699, 120-571

Nem fontos, de érdekes...

HÉTFŐN ESTE rég látott barátunk érkezik: hosszú hollywoodi tartózkodás után hazajön Budapestre Gábor Franciska. A leg-híresebb pesti naiva két esztendeje nem volt idehaza, Hollywood őt is amerikanizálta kissé, legalább is ami a külsejét illeti. Összel akarták forgatni második filmjét, Franciska azonban ugylátszik, nem bírta ki tovább Pest nélkül, mert minden előzetes tervezés ellenére pár hónapra férjével, Dajkovich Ferenc dr.-ral együtt búcsút mondott a filmvárosnak. Nehezen ellenőrizhető hollywoodi hír szerint azonban még egy oka van Franciska hazatérésének: a legifjabb Dajkovich hazatérését várja a család.

GANDHI MOZGALMÁNAK egyik vezető tagja, Jawaharlal Nehru, aki az indiai függetlenségi mozgalom egyik vezére és az anyaországgal történt megbékélés óta a legjelentékenyebb indiai politikus, mint minden évben, úgy az idén is, ellátogatott Budapestre. Az egyik dunaparti szállodában szállt meg, leányával együtt, aki az idén végezte az oxfordi egyetemet. Tegnap Nehru leánya hirtelen rosszul lett, úgy hogy orvosi segítségre volt szükség. A leány azonban ragaszkodott ahhoz, hogy őt — amerikai orvos vizsgálja meg és kezelje. A szálloda igazgatója hosszas telefonátvitel és kutatás után végre felhajtott egy Budapesti tartózkodó amerikai orvost: dr. Albert Speed-et, aki azonnal kezelés alá vette az indiai leányt. Ma reggel Nehru és leánya örömmel fogadták az amerikai doktort, aki konstatació, hogy a baj elmúlt, a páciens egészséges. Most már dr. Albert Speed, az „amerikai orvos” időszerűnek látta, hogy leleplezze inkognitóját és elmondotta, hogy ő ugyan Amerikában praktizál, de diplomáját a budapesti egyetemen szerezte, mivel magyar ember, akit néhány évvel ezelőtt még Sebes Béla dr.-nak hívtak...

„LIDÓI REGÉNY” elnevezés kicsit sok, lidói anizsz vizont kicsit kevés ehhez a paradicsomi történethez. Pesti Fiatalember és Külföldi Hölgy megismerkedtek a Lidó bársonyos fűvényén. Nem tudni, mi az oka, talán Itália öröklék mosolygó kékége, de az ismerkedés bámulatosan rövid idő alatt mély barátságga változott. A mély barátságga tudható be az a ketteskésben való csónakkirándulás, amely program szerint reggel kezdődött, de ebédre be kellett volna, hogy fejeződjék. A table d'hôte-nál azonban úgy az ifju, mint a hölgy hiányoztak. De nem voltak ott a five o'clock-on sem, sőt a vacsora is nélkülük folyt volna le, ha az aggódó ismerősök nem szerveztek volna meg egy motoros mentőcsónak-expedíciót az eltűntek felkutatására. Félórás hajszát után, egy kis csendes öböl partjánál megpillantották messziről az eltűnt csónakot. A csónak mellett a sekély vízben guggoltak az eltűntek és a fiatalember diszkrétan közölte a mentőexpedíció egyik férfitagjával — még mindig guggolva —, hogy a Végzet kiszámíthatatlan akaratából mindketten — elvesztették jürdörühüket. A mentők és a megmentettek megvárták tehát az alkonyt, amely sejtelenesen jött Velence felől és jótékonyan beburkolta azokat, akiket még az sem ruházott fel, aki a mezők liliomait is fel szokta ruházni... Öngyűsága este már nem jelent meg a vacsoránál. Sőt meg sem váru, hogy megkerüljön elveszett jürd dressze — elutazott.

EGYÉBKÉNT MÉG EGY lidói történettel szolgálhatunk. Az egyik „síófoki pofon” — a Lidón csattart, jobban mondván dörögött el. Egy ismert pesti fiatalember kapta annak a társaságnak férfi tagjától, aki több csinos hölgyvel ült annál az asztalnál, amely a fiatalember asztalának tőrszomszédaságában volt. Az ifju zamatos és félre nem érthetően egyértelmű megjegyzéseket tett a hölgyekre abban a szent meggyőződésben, hogy azok nem értenek magyarul. Hát értettek! Tanulság: mindenhol mindenki tud magyarul...

A SZOLNOKI MŰVÉSZ EGYESÜLET rövidesen új előadást választ. Amint a Nemfontos értesül, báró Urbán Gáspár, a szolnoki piktorok lelkes barátja lesz az elnöke a nagymultú egyesületnek.

ARKANZAS, „a disztigvált ajándékok háza” Váci-utca 20.

A NŐK NEVÉBEN

IRTA: MEGYERY SÁRI

Egy embert eltemettek. Rengeteg hive volt és valószínűleg sok ellensége is. Én lehet hogy elfogult vagyok veled, de csak azért, mert én is azok közé tartozom, akikhez mindig csak jó volt. Sok évvel ezelőtt romantikus körülmények között ismerkedtünk meg. Karácsony éjszakáján nagyon magányosan, tele keserűséggel a Ligetben bolyongtam. Esett a hó, kihalt volt a vidék. Egy suhanc — valószínűleg többet ivott a kelletnél — mellém csatlakozott, mindenáron meg akart vigasztalni, hogy ezen az estén ne legyen egyedül. Mögöttünk egy ur jött, ezt meghallhatta, utánam sietett és lovagiasan megvédett. Bemutatkoznia felesleges volt, ki ne ismerte volna Krausz Simit? Én mondtam meg a nevemet. Megköszöntem azt a ropogós százkoronást, amellyel egyszer egy gyermeknap gyűjtésén engem — az akkor nyolc éves kislányt olyan boldoggá tett. A Ferenciek-téri sátor előtt az én kezembe tette le az adományát. Aztán beült az autójába és sietett a többi perselyhez.

A karácsonyi séta közben hosszan elbeszélgettünk. Elmondta, hogy ilyenkor a nagy ünnepeken, az ajándékok kiosztása után mindig szeret egy kicsit egyedül maradni, én szégyenlősen bevalltam a szomorúságom okát. Persze, hogy valami kis szívügy volt... Nevetett rajtam. Később is, ha találkoztunk, sohasem felejtette el megkérdezni: „Mi is van azal a nagy szerelemmel?” Én közben üzlet kérdésekkel zaklattam, éppen egy regényen dolgoztam, a hős, a hajdani nagy bankár tönkremegy benne. Szükségem volt egy-két „szakdolagra”. Elolvasta a kéziratot, figyelmeztetett a nagy hibákra, a laikus meglátásokra, készségesen szolgált az életéből néhány epizóddal. Amikor a regény megjelent, sokan kérdezték: „Ugy-e, a Simiről írta?” Mulattatta a gyanúsítás. El is hátróztuk, hogy egyszer majd közösen írunk egy szindarabot. De csak az első felvonásig jutottunk. Amíg a témáról beszélgettünk, sokszor csodálkozva kitárgult a szemem. Irigyeltem a hősöt. Ahogy ő elképzelte azt, ahogy a férfi udvarol a nőnek, ez nekem egészen idegen volt. Meg is mondtam, a mai férfiak nem ilyenek. Azok nem küldenek na-

ponta ötven orchideát, nem ennyire figyelmesek. „Rossz tapasztalatai lehetnek — mondta mosolyogva — meglátja, ha egyszer én még talpraállok, udvarolni fogok magának. Csak az első kétszáz ezer dollárom legyen meg.” Érdekes volt, hogy a nőkel még a legártatlanabb baráti kapcsolat sem tudta pénz nélkül elképzelnéi. Amikor kifejtette a nézetét, megértettem. Hogy amikor tönkrement és azt érezte, nem tud maga körül több örömet, gondtalanságot nyújtani, visszahúzódott a társadalmi léttől.

Én nagyon sokat, rengeteget tanultam tőle. Amig élek, nem felejttem el. Az egyik, — a legfontosabb — hogy soha senkivel se fájjon semmiféle ütés. Mindenkinek segíteni kell, de rögtön el is felejtetni. Ő a legszívesebben névtelenül okozott örömet. Egyszer véletlenül megjegyeztem, hogy a színészkolában a filmnövédeknek — huszonnyolcan vannak, — semmit sem ér a vizsgája film nélkül. Mennyi pénz kellene ehhez? — kérdezte hirtelen. — Körülbelül háromezer pengő — feleltem lemondással. — És lehet azon valamit keresni is? Kiszalad a számon az igazság. — Semmit — vágtam rá. Csak a gyerekeknek használna, ők örülnének és a próbafelvételeiket megmutathatnák a filmgyárakban. — Hát akkor csinálja meg — holnap magánál lesz a pénz. Huszonkilenc gyerek fog örülni — magát is bele számítottam — ezen egy pillanattal sem szabad gondolkodni.

Másnap reggel ott volt nálam a jellegzetes lila boríték a háromezer pengővel. Honnan vette, nem tudom? Akkor már nagyon súlyos gondolataim voltak és mindig nagyobbak lettek. De az-rt a télen, amikor a könyvem megjelent és bementem a kiadóhoz érdeklődni, rendelt-e már valaki példányt, egész természetes volt a válasz: — Seaki. Csak az Elnök ur. Kötött amatőrpéldányt, a legdrágábbat. Meghagyta, hogy amint a nyomdából kijön, küldjük át hozzá a szanatóriumba.

Isten velem Simike, köszönöm, hogy olyan kedvesen annyit apáskodott felettem és köszönöm az összes nők nevében, hogy annyira szeretett minket...

«A SZERELEM MINDEN AKADÁLYT LEGYŐZ» — irták azelőtt széplelkű nőiről — ugylátszik azonban ez a tétel még napjainkban is igaz. A csinos kis színésznőjelölt a mult szezon folyamán mindenáron szeretett volna fellépni, a pesti direktorok azonban „érthetetlenül” elzárkóztak az eféle szándékától. Mint előbb írtuk, azonban a szerelem nem ismer akadályokat. Imádó jövöltől mégis fellépett: színházat béreltek, darabot vettek és színészeket szerződtettek egy alkalmi produkcióhoz — csak hogy a művész nő főszerepet játszhas-sék. A darab szörnyű nyagot bukkott — az igazságnak azonban tartozunk azzal a megállapítással, hogy nemcsak öngyűsága jövöltől. A folytatás nemrégiben történt. Az egyik szabadtéri színpadon lépett fel öngyűsága az előbbi esethez hasonló körülmények között ismét főszerepben — a bukás azonban most elmaradt. A remek együttes átszerezte a csinos ifju hölgyet a számára kissé túlnagy szerep Scyllán és Charjádisein — mindössze csak a közönség nem értette a meglepő stíráváratát. Az eset poénje: a szerelmes vállalkozók még keresték is a lovagi hódolatnak szánt színpadfinanszírozást.

A SZENT ISTVÁN-NAPI tűzijáték előtt csodálatosképpen eltűnt egy egész csomópod az Alsó-Margitsziget sétányairól. Már javában folyt a tűzijáték, amikor hosszas nyomozás után „megtalálták” a padokat: a sziget legalsó csucsán állottak katonás rendben, természetesen roskadásig tele tűzijátékban gyöngyörkődő urakkal és hölgyekkel. Csakhamar kiderült, hogy egy alkalmi érdeklősület járatásigot nem ki-mélve lecipelte a padokat arra a helyre, ahonnan legjobban lehetett látni és fejlenkint ötven fillérért ülőhelyeket adott el. Ugy a rendőrség, mint a Sziget igazgató-sága most keresi a túlélelmes „helyszerzőket”...

A SZINIGAZGATÓK már tul vannak a szerződtetésekén, pár hét még és kezdődik az új színházi esztendő. Végetértek a szerződtetések és a társulatok nagyrésze már komplett. Egy meglepő szerződtetési pikantéria azonban mégis akad. Bulla Elmának mind a mai napig nincs aláirt szerző-dése egyetlen színházal sem...

EGY «ARKANZAS-AJÁNDÉK» — tökéletes öröm...

BORDY BELLA, a népszerű primaballerina rövidesen betáncol a házasság révébe. Állítólag az egyik szomszéd állam pesti követségének sajtóattaséja veszi feleségül.

A NAGY BANK VEZÉRÉNEK igen fiatalon elvált lánya, mint halljuk, rövidesen ismét férjhez megy. A boldog férjjelet szintén elvált ember. A nagy villamosági vállalat fiatal igazgató-helyettese, akinek első felesége a vállalat vezérigazgatójának lánya volt — és aki azóta már szintén férjhez ment — Olaszországba.

AKI AZ AMERIKAI SZLENG fogalmával nincs tisztában, annak ajánljuk, olvassa el Gordon Zita most megjelent könyvét, amelynek címe: „Női szemmel a világ körül”. Hogy tévedés ne essék, Gordon Zita, aki egy év óta egy igen ismertevű angol írónak a felesége, — nem angol nyelven irta a könyvét, — hanem magyarul. De pontosan az amerikai szleng stílusában. Példálatul szőkimondó, a pillanatnyi benyomásokat a maguk nyers egyszerűségében adja vissza — a modorában nyoma sincs az irodalmi pal-lérozottságnak. Kicsit túlzott is ez az asz-faltmodor, a könyv azonban ennek ellenére igen érdekes.

«BABOUCHKA» a nepe annak a szörnyű — ez pardon, egyéni véleményünk — di-vatnak, ami abból áll, hogy hölgyeink nyitott autóban paraszatosan megkötött tarka fejkendőben ülnek. Irhatnák egyszerűen «babuská»-nak is, de ugylátszik franciásan leírva előkelőbb. Ha nem tudnák hölgyeink, elárulhatjuk, hogy a «babouchka» orosz szó és annyit jelent — «babasszony». Nem ezt akarjuk azonban közölni, hanem azt, hogy hála Istennek, végefelé jár a di-va. Erre csálhatatlan bizonyítékaink vannak. Ma láttuk az első «babouchkás» höl-gyget már — autóbussen...

BÁRÓ VILLANI FRIGYES, olasz követünk a Lidón túli szabadságát. Szeptember kö-zepén tér vissza állomáshelyére, a római magyar követségre.

Margitszigeti színpad

Minden este

János vitéz

SZÉL — FELHŐSÖDÉS

Budapest vasárnap délelben a hőmérséklet 28 Celsiusfok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm; mérsékeltén süllyedő.

Várható időjárás a következő 24 órára: A Dunántul nyugatira-északnyugatira átforduló, keleten pedig déli szél. Nyugat felől terjeszkedő felhősödés. Helyenként, főleg az ország nyugati és északi részein eső, zivatar lehetséges. A hő-mérséklet a nyugati megyékben kissé csökken, keleten még változatlan marad.

HUSZONHÉT IR DIÁK és diákleány érkezett Szent István napján Budapestre. Mint buzgó katolikusok, dühittal szemlélték a megkapó körmenetet, azután gőz-erővel hozzáfogtak a fényképezéshez. A huszonhat ir nem kevesebb, mint száz-negyvenhat tekercs filmet fotografált el egyetlen napon. Külön érdekessége ennek a csoportnak az, hogy a vezetője két hölgy: Miss Kemény és Miss Berkó. Csak a nevük magyaros, mind a két hölgy ósrégi dublini patricius család leánya.

UJ «SZABADTÉRI» iskola nyit meg néhány nappal ezelőtt a Vérmezőn. Az iskola minden egyes növendéke csodagyerekeknek igérkezik, mert néhány nap alatt bámulatos haladást tanusítottak. A rendőrkutya idomítók egyesülete tartja ezeket a tanfolyamokat a jövő «négytábu rendőrei» számára. Magántendőrökről van szó ezuttal, az egyesület ugyanis ezen a kurzuson kizárólag «civilkutyákat» képez ki házi használatra. Remek dobermannok, airdailek és farkaskutyák versenyeznek ügyességben és intelligenciában gazdáik legnagyobb csodálatára, akik eddig el sem képzeltek, hogy a Rolfban, Bifkiben és Buksiban ennyi tehetség van. A tanfolyamokon állandóan jelen van egy tündéri, zsemleszínű apró dakszi, «aki» összeráncolt homlokát szemléli hatalmastermetű kutyaársainak munkáját. Ugylátszik «titkosrendőrnek» készül, mint magántanuló...

A BALATONI SPORTHÉT izgalmas rekordjai és egyéb sporteseményei mellett ez évben helyet kap a szellem is, amennyiben a Vajda János Irodalmi Társaság augusztus 28-án Almádiiban, 29-én pedig Fűréden előadást rendez. A műsoron Kárpáti Aurél, Kiss Ferenc, Hosszu Zoltán, Laczkó Géza, Supka Géza, Hont Erzi, Pápay Klári szerepelnek. Az írók a régi balatoni világról anekdotáznak, a művészek szavalnak, a művésznők énekelnek és táncolnak, tehát a sport mellé gondoskodnak a nívós és «améris» szórakoztató estéről is.

SZEPTEMBER ELSEJÉN nyílik meg Londonban Roboz Aladár és Földes Lajosné magyaros ruhásalonja. Zsindely ál-lamtítkár felesége, Tüdös Klári tervezi a magyar stúdió számára a ruhákat — ezek a magyaros motívumú ruhák már kiállták Angliában a tűzpróbát. A siker valószínűsége dívatot indított el Londonban, a legelőkelőbb dámák hordják a Tüdös Klára rajzai után készült toaletteket s az új magyar stúdió egészen bizonyos, hogy még népszerűbbé teszi Magyarországot az angol felső tízezer körében.

PÁRBAJVÉTESEGERT háromnapos állam-fogházra itélték el az ismert pesti fiatal urat. Hosszas halogatás, huzavona után végre, mikor már nem lehetett tovább halasztani, — bevonult. A bevonulást olyan előkészületek és bucsuzkodások előzték meg, mintha tízévi szibériai száműzetésbe ment volna szegény. A kiszabadulás után hasonló arányú volt a viszontlátási lakoma. A „börtön-viselt” ur álló boggyadsággal és mélabuval mesélte élete „legszörnyűbb időszakának” történetét. A társaságban dreyfussi hangulat uralkodott és ő csak mesélt, mesélt... — El sem tudjátok képzelni — mondta szenvedő hangon — azt a szörnyű érzést, ami az embert elfogja a rácsok láttán. Tudnotok kell, hogy a Markóban mindenhol és mindenben rács van. Esküszöm, láttam rácsot, amit egy külön másik rács tartart. Valóságos rács-orgia. Rács pour rács. A rács ment legjobban az idegimre. És milderre, rádúplázásul olyan fejjöröm volt, aki — rácsolt...

(U. J.)

Svábhegyi központban levő kétágyas, folyó vizes

szoba telefontal jutányosan kiadó Telefon: 165-143

Svábhegyi Szanatórium

Subalpin strandfürdő Nyilvános étterem Uzsonna a terraceon

BOON KAKAO és csokoládé világmárka

SZOBÁK CORVIN SZÁLLODÁBAN

VIII., Csokonai-utca 14. sz. Nemzeti Színháznál 1-ágyas 50.— P-től, 2-ágyas 60.— P-től kiadó. Központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz

A legjobb magyar daljáték

a János vitéz szerzett e héten ünnepi percek a hálás közönségnek, amely a csillogos nyári égbolt alatt, a margitszigeti páriszinpadról gyönyörködhetett az örökzöld tündérmesében, Kacsóh Pongrác örökké friss és örökké virágzó melódiáiban. A szabadtéri színpad lehetőségeit ebben a rendezésében aknáta ki legszerencsésebben Németh Antal. A tündéri képek egész sora teszi felejthetlenné ezt a szabadtéri produkciót. Az első felvonás faluja, apró szalmafedeles házaival, a háttér lombos fái alatt játszadozó gyerekesapatával, a legélőző birkanyájjal, a színpadon átvágtató lovas huszárokkal: a legteljesebb illúzió, amit színpad nyújthat. És ugyanezt a hatást éri el a rendező a «Kék tó» tündérvilágának színes és gazdag fantáziájú beállításával.

Az előadás meglepetése Hámory Imre János vitéze. Nemesek énekével hódított, de megjelenésével és játékaival is teljes illúziót keltett. Kár, hogy elsőfelvonásbeli helyéjét annyira elnyújtotta. Orosz Julia Huskaja, Egysen Irén francia királykisasszonya, Gózon Gyula mulatságos francia operettkirálya, Szende Ferenc meghatározó Bagója, Sándor Mária félelmetes boszorkánva: egytől-egyig kitűnő alakítások. A zenekar élén Stephanidesz Károly jeleskedett.

A hét filmjei

A Scala színház megnyitása

Az új vezetés alá került Scala-színház ünnepléses külsőségek mellett nyitotta meg kapuit. A közönséget meglepte az izlésesen átalakított színház, a márvány előcsarnok, az új lépcsőzet, a kicsinosított nézőtér, de legelőször az új Western Electric gép.

Érdekes, szűzségében és beállításában rendkívül hatásos kalandorszerű filmmel nyitott az új színház. A „Négy férfi, egy nő” című Fox-film egészen újszerű mixelési eljárással és igen szerencsés összeállításban keveri egy kalandorfilm izgalmait a komoly drámai és vígjátéki elemmel. Ez a szűzség, amely négy fű küzdelmét eleveníti meg meggyilkolt apjuk emlékének rehabilitációjáért, szinte kímálja az idegfejtő momentumokat és a rendező egyetlenegy hatás lehetőségének kiaknázását sem mulasztja el. A film végigvezet exotikus vidékeken, bemutat egy elfojtott lázadást, izgalmas tengeri hajóutakat, életveszélyes helyzetekbe hozza a hőseit: és az egész játék mindez izgalmak ellenére könnyed és kellemes vígjátéki stílusban bonyolódik le.

Ez nemcsak a rendező érdeme, hanem a színészeké is, akiknek élén a Fox ünnepelt sztárja, Loretta Young széles skálájú alakítással tudja vonzóvá tenni a szerelmes milliomoslány minden vesztéllyel ducoló áldozatkészességét. Eleganciáját nem kell külön felhívni, ezáltal azonban ruhái a szokottnál is nagyobb feltűnést keltettek. Az újonnan felvezetett hősszerelmes, Richard Green nemcsak megnyerő külsejével, de egyszerű és közvetlen játékaival is hatást tud elérni.

A Scala, melynek vezetősége, Pártos József igazgatóval az élen, mindent elkövetett, hogy a közönség jól érezze magát az új filmszínházban, kitűnően választott, amikor „A négy férfi és egy nő” című filmmel nyitotta meg, remélhetőleg sikeres szezonját.

Mannequin: kevés izgalom

a filmben — és a nézőtérén

Joan Crawford és Amerika új férjkezdence Spencer Tracy játsszák ezt a tipikusan amerikai «szivdrámát», amelyben éppen a «szív» játssza a legkisebb szerepet. A történet feszülő lelki problémákat kíván megoldani, ez azonban még a két kiváló főszereplőnek, az eszményien szép és hódítóan elegáns Crawfordnak és a férfiasan egyszerű Spencer Tracynek sem sikerül. Szerencse, hogy néhány ragyogó őszi és téli estélyi toalet valami enyhe izgalmat mégis kiváltott a nézőtér hölgyközönsége körében. A film a Corso és a Árcsi műsorán szerepel.

A Rend katonái: volt jobb

Az utóbbi években elég sűrűn találkoztunk ezzel a műfajjal, ugylátszik Hollywood még mindig szériafilmeket produkál az alvilág, a gengszterek elleni küzdelemből. A Rend katonái az ügyes és néhol izgalmas rendezés ellenére is alatta marad a többi hasonló filmeknek. A főszereplő James Cagney érdekes és jó színész. A filmet a Royal Apolló játssza.

A két fegyenc:

Tetszik a közönségnek

A hőrihorgas, kedvesen eseten Viktor Mac Laglen, a két fegyenc bravuros főszereplője a film sok hibáját elfelejteti a nézőközönséggel. Ez a kitűnő színész minden jelenetében uralgat a helyzetet és a lapos és szokványos story ellenére is másfél órára lekötö a nézőtér érdeklődését. A Kamara és az Átrium játssza a filmet.

BALALAJKA

FILMRE ÁTÍRTÁK: VADNAI LÁSZLÓ ÉS ERNST PASCAL
FŐSZEREPLŐK: HAJMÁSSY ILONA ÉS EDDIE NELSON

Egyik utóbbi számunkban beszámoltunk arról, hogy a Metro-gyár két énekes sztárjának, Eddie Nelsonnak és Hajmássy Ilonának új filmjét Vadnai László fogja írni. Az Amerikában tartózkodó magyar író a napokban hosszabb levélben számolt be a legújabb magyar vonatkozású hollywoodi eseményekről:

«A napokban, amikor bemutent a stúdióban lévő dolgozószobámba, már várt az értesítés, hogy Mr. Knopf kéret magához. Mr. Knopf a Metronak egyik vezető nagyhatalma és így érthető, hogy meglehetősen izgatottan mentem fel az irodájába. Itt azután megtudtam, hogy a stúdió vezérkara engem szemelt ki a Nelson-film megírására.

Ennek a filmtörténetnek külön története van. Londonban játszottak egy Balalajka című operettet, amelynek megfilmesítési jogát a Metro százezer dollárért vásárolta meg. A vásárlás régebben történt és a gyár eddig négy íróval négyizben is átíratta a forgatókönyvet és eddig közel félmillió dollár fektűt már a filmben, amelyből még egy szó se volt készen.

Mr. Knopf bemutatott egy Ernst Pascal nevű urnak és közölte velem, hogy a Balalajka forgatókönyvét az ő társaságában fogom megírni. Mr. Pascal a Metro egyik legjobban fizetett, igen nagynevű írója, egyébként az itteni írószö-

vetkezett elnöke. Hogy mit jelent ez a megbízás, azt csak az érte meg, aki tudja, hogy Hollywoodban csak egészen kivételes esetekben történik meg, hogy egy európai író szerepel a film forgatókönyvének szerzőjeként. Képzeltetek, milyen boldog voltam, hogy Mr. Knopf éppen engem választott ki egész sereg akreditált szerzője közül. Azt hiszem, nem is csalódtam bennem, mert az elragadó Mr. Pascal társaságában végzett egyheti munkámat a legmagasabb produceri kar megfelelőnek találta és így most már biztos, hogy a Balalajka című filmet annyi verzió után a mi könyvünk alapján fogják forgatni.

A munka technikai részénél nagy segítségünkre van egy orosz származású fiatalember, akiről kiderült, hogy a nagy Tolsztoznak egyenes leszármazottja. Értékes szaktanácsaival sokban segített. Nagyon ügyes fiatalember. Lehet, hogy a dédnagybácsija jobb regényeket írt. Viszont ő nem tudta volna megmagyarázni a legegyszerűbb filmtechnikai trükköt sem.

Képzeltetek milyen boldog vagyok a megbízásért. A Metro-Goldwyn-Mayer a producerem és Tolsztoz dédunokaöccse a tanácsadó. De azért akkor se voltam sokkal kevésbé boldog, amikor Daróczy Józsi volt a producerem és Hajdu Eta a tanácsadó.

Rekkenő hőségben huszezer ember előtt verte meg Hős a Szent István díjban Dugót és Bernadotteot

A turf augusztusi ajándéka, a Szent István díj régen látott tömegeket csábított ki a nap-sütésben uszó lóversenypályára.

Több mint huszezen jelentek meg a ligeti pályán. Már félhárom után zsufolásig megtelt az első és második hely tribünje, a szemben lévő harmadik helyre pedig seregestől özönlött a közönség. Ugy látszik, hogy a Szent István díj a legnépszerűbb magyar verseny, amely közel félszázados létezése óta nem egy izgalmas és emlékeztető sporteseménygel gazdagította az ugynevezett turfkronikát. Ez az a bizonyos „nehéz verseny”. Nehézé teszik — a turftudósok szerint — a sulyelosztási feltételek. Amióta egykori feljegyzések szerint a Millenium évében Ignác megverte Tókiot, a csodalovat, csekélyszámu hívének 50 forintra 729 forintot juttatva, azóta a Szent István díjban mindig meglepetésre számítanak, különösen azok, akik győzhetetlen fanatikusai a vad kvótáknak.

Ilyen nagy díj mindig alkalom a visszaemlékezésekre és egy kedves öreg barátom örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy két verseny közt reminiscenciákat mondjon el a régi turf nagyságairól, eltűnt híres dresszekről: báró Üschtritz, Szemere Miklós, Rothschild, Königswarter, Péchy Andor, Csekonics, Egyediék és még sok nevezetes tényezőjéről a magyar turféletnek. És beszélt híres szokékról: Adams, Cleminson, Taral, Morgan, a champion Janek, Carlake híres lovaglásairól, régi nagy fogadókról, akik huszezer koronát tettek fel egy lóra, színésznőkről és szépasszonyokról, akik nélkül elképzelhetetlen volt egy nagy turfesemény lezajlása. (Ezzel inkább kezdő színésznők képviselték a „művészi” világot.)

— Akkor még csak egy lovat volt kunszt eltalálni, — mondja — mert még nem fedezték fel a mai turf legcsábítóbb áfumat: a befutó fogadásokat.

És a mellékelt ábra igazolta barátom megfigyelését. A Befutó-pénztárak előtt sűrű csoportban tolongtak az emberek. Ezek ma sokkal népszerűbbek, mint a szolid Tét és Hely-pénztárak. A mamutkvóták amott teremnek. És az idei Szent István díjban — egészen bizonyos, hogy nem téves a becsléssem — rekordforgalmat bonyolítottak le a Befutó-kasszák.

Örvendetes meglepetése az első hely tribünjének: feltűnően sok angol, francia és

német beszédet hallani. Az ittartózkodó külföldiek nem akarták elmulasztani az alkalmat, hogy meg ne tekintsek a gyönyörű pesti lóversenypályát és jelen ne legyenek a híres magyar verseny lefutásánál. A pesti előkelőségeken kívül igen sok vidékit látnak a Szent István díjon, amelynek fényét emelte a kormányzó-pár jelenléte. A kormányzó ur neje társaságában a harmadik verseny előtt érkezett és a hatodik futam után hagyta el páholyát, ahol vendégül látta József főhercegeket.

A magyar arisztokrácia itthon lévő tagjain kívül, a bécsi Jockey Club számos tagja is eljött a versenyre, amelynek lefutására háromnegyed ótkor került sor. Alighogy lefutottak a Gyáli handicapet, amely meglepetészerűen Lilla győzelmével végződött, az ifju Pfendlerrel nyergében és amely huszszoros pénzt fizetett (nem is beszélve a százszoros és hatvanzoros befutófogadásokról), a közönség nagyrésze lesétált a hüvös nyergelő árnyas fái alá, hogy közelről megtekinthesse a Szent István díj kombattánsait.

A legnagyobb udvara a két favoritnak, Hősnek és Bernadottenak volt. A paripák már a nyergelésnél élénk tetszést keltettek és a szakértők szerint pompás kondícióban indultak a starthoz. Sok bámuloja akadt Festetics herceg Seregélyének, amely mint titkos tip élt a beavatottak köztudatában. Issekutz Dugójának is számos hiva akadt, itt a nyergelő pázsitján, míg a téli favoritot, Gyöngyöt alig méltatták figyelemre. Jaj annak, aki nincs divatban! Mégha ló is az illető.

A felnyergelt crackeket ezután bevezették a korláttal elzárt nyergelőbe, ahol a tulajdonosok, trénerok és szokék átvették az utasításokat, majd felbillentek a nyeregbe és a társaság kivonult a gyepre.

A lovaregylet urai és a lótulajdonosok szakértő szemekkel vizsgálták a nagy versenyre előkészített lovakat, amelyek a program szerinti sorrendben indultak a start felé. A hangszóró mégegyszer bement a végső oddsokat, a tömeg pedig elindult a pénztárak felé, hogy elhelyezze kedvenceire kisebb és nagyobb, nagyobb és kisebb tétjeit.

— Start! — ordítja most ezer és ezer torok, a gépszalag fellendül és a Szent István

VÁSÁROLJON
MUSICA
ZONGORÁT
Bérlet, csere, javítás, hangolás
Budapest, VII., Erzsébet-körut (43. Royal)
Kérjen díjmentes ajánlatot!

dij mezőnye elindul. Fehér színeket látni elől. Top Hat és Karvaly vállalkoztak a vezető szerepére és pozíciójukat egészen az egyenesig megtartották. Az egyenesben már Hős színe látszottak az élen, amikor a csomóból félelmetes erővel előretört Bernadotte és egészen a második hely korlátjáig úgy látszott, mintha a két ló között dőlné el a verseny sorsa. Itt azonban lovasa erős nőgatására hatalmas ugrásokkal Dugó vette üldözőbe a vezetőket, de csak Bernadotte tudta elhagyni, mert Hős szívesen védekezett és háromnegyed hosszal megtartotta elsőségét. Bernadotte ötnegyed hosszal szorult a harmadik helyre.

A mázsálohoz visszatérő győztes Hóst természetesen körülvették a fotografusok és a paripa primadonnához éppen nem illő nyugtalansággal tűrte a fotografáló masinák ostromát. A két Horváthot, a tenyésztőt és a tulajdonost szívélyesen üdvözölték a győzelem alkalmából és ezzel el is intéződött az 1938. évi Szent István díj sorsa. A bukmények meglehetősen deprimált hangulatban könyvelték el és fizették ki Hős győzelmét, annak ellenére, hogy a téli favorit Gyöngy a vert mezőnyben cáfolt rá a beléje helyezett előlegezett bízalomra.

A győztes Hős pedig nem érdektelen. Apját, Blancot aznakején a nemrég elhunyt kiváló sportsman, Luczenbacher Miklós hozatta Angliából, mint apamént, anyja, Hajnal pedig Horváth Ákos tenyésztése és a tudósok kimutatták, hogy szoros rokonságot tart fenn a Kincsem-családdal.

A Hős iratai tehát rendben vannak.

Barabás Loránd

Hüvös nézőtér — Forró siker a Fórumban

Sok mindennel próbálkoztak már, ami alkalmas arra, hogy legyőzze a kánikulát. A legteljesebb eredményekkel esztendőök óta a Fórum-mozi diesekedhet: a Kossuth Lajos-utcai filmszínház zsufolt nézőtérén nem látszik, hogy odakint 35 fok van árnyékban. A Fórum felfedezte Kolumbusz tojását: nyáron is jól kell adni, sőt ha lehet — még jobbat. A Fórum-mozi tehát már szinte hozzatartozik a nyári Pest képéhez, a nézőtér hüvösebb mint egy zöldvendég, a műsor pedig teljesebb, mint „a karácsonyi sláger”. Tavaly augusztus 27-én a Mimit hozta ki a Fórum-mozi — napok alatt szétment a híre, hogy itt a szezon legnagyobb filmeseménye. Az idén még rosszabb kánikulai időben jelent meg a nagy attrakció: Borcsa Amerikában, Szent István előtt, augusztus 15-én, különféle idegenforgalmi látványosságok és események konkurenciájában. Borcsa azonban még Mimit is felülmúlta. Az eddigiek szerint esztendőök óta nem tapasztalt rekorderedménnyel jut a film. Dayka Margit bensőséges, szinte átszellemült művésze, Hámory Imre férfias játéka, szárnyaló hangja, Mály Gerő egyedülálló humora, Gózon, Vaszary Piri, Kiss Manyi remek komikus triója és az egész ötletes, finomzenéjű és szinte hollywoodi technikával megoldott és rendezett film a „legforróbb” sikert parázsolta ismét a Fórum-mozi augusztusi nézőtérére.

Rimacék utolsó 10 napja Budapesten. A világhírű kubai zenekar gyökeresen meghódította Budapestet. Minden délután és este zsufolt házak tapsolnak a Fényes Cirkuszban, a ragyogó zenekarnak, a revü főszereplőinek Ciro Rimac karmesternek, a boszorkányosan táncoló Charlie Rimacnak és a két megejtő szépségű primadonnának, Juanitának és Dinorahnak. Fényes György, a cirkusz igazgatója a nagy sikerre való tekintettel szeptemberre is prolongálni akarta az egész augusztusi műsort, azonban az elbárhíthatatlan akadályokba ütközött. Rimacék ugyanis szeptember 6-án Hawreban hajóra ülnek és október 15-én már New Yorkban játszanak. Rimacék tehát az utolsó 10 napban a délutáni és esti előadásokon bucsuznak a pesti közönségtől, amely oly szeretettel fogadta őket.

A János vitéz, a nyári színházi szezon é ki-magasló művészi eseményét, a rendkívüli érdeklődésre tekintettel, megszakítás nélkül minden este játsza a Margitszigeti Színpad. A közönség gyors és kényelmes hazatérésének lebonyolítására, most már az autóbuszokon kívül rendkívüli hajójárat is indul előadás után, a Palatinusz strandfürdő hajóállomásáról, amely a Pálffy-téren áll meg és a Szent Gellért-téri hajóállomáig közlekedik.

A Pódiüm vendégjátéka 22-től, hétfőtől kezdve a Márkus Park-mozgóban vendég szereplő Pódiüm Kabaré előadásai 8 órakor kezdődnek.

S P O R T

Ragyogó eredményekkel szerepeltek az amerikai atléták Budapesten

427 cm-es rudugrás - 47.8 mp-es 400 méter - 748 cm-es távolugrás, 52.8 mp-es 400-as gátfutás!

Budapesten 1934-ben jártak utoljára amerikai atléták. Metcalfe, a néger csodasprinter, Cunningham, a fenomenális tehetségű középtávfutó és a többiek elragadtatták akkor utólrhetetlen tudásukkal a magyar főváros sportrajongó közönségét. Szombat este a bécsi hajóval megint nyolc vidám amerikai «college-boy» érkezett meg. Nem előzte meg érkezésüket olyan hírvé, mint az 1934-es csoport, de «azért» elhozták magukkal a világ legjobb gátfutóját és rudugróját. Munkatársunk együtt töltötte a szombat estét és a vasárnapot a kedves amerikai fiukkal. Erkezés után — illetve közben — a kiválóított Budapest tündérré panorámájában gyönyörködtek a vendégek és elragadtatva szemléltek a főváros szépségét. Szombat este a kávéház terraszán egy kis cigányzenét hallgattunk, másnap reggel pedig a katolikusok misére mentek a Ferencesek templomába, majd végigsétáltak a korzón. Dében közvetlenül ebéd után újra lefeküdtek, mert amint mondták, az amerikaiak a sporton kívül legjobban az alvást szeretik...

Szahari meleg. A BSZKRT-pálya előtt négy óra körül nagy csoportok várják — a szabadjegyet. Ez a biztos siker jele! A tribünök lassan telnek, de már jóval a verseny kezdete előtt mintegy háromszáz figyeli az előkészületeket. Bevonulnak az amerikaiak. Nagy taps fogadja a színes melegekbe öltözött atlétákat, különösen a négereknek van hangos sikerük. Első derűség: a hatalmas Watson lomha, lassu mozdulatokkal «tisztelőkörbe» jut. A néger «halálos» komolyan végzi bemelegítő munkáját, pedig ugyancsak jókat nevet rajta a közönség.

1. Ellerbee, a néger sprinter győz, ahogy akar...

100 méteres síkfutással kezdődik. «Komoly» sprintereink közül csak Gyenes jelenik meg a startnál. Őt futó közül a néger Ellerbee a középben az megint start-lukát. Az amerikai remekül indul el a lövésre, de «visszalövik». Másodszorra szédületesen megy Ellerbee. Kicsit kacsázva, egyenesre kitért tenyérral roboz, már harminc méternél vezet és úgy győz, ahogy akar. A végén egészen lassít. 1. Ellerbee (USA) 10.6 mp. 2. Gyenes Gyula (MAC) 10.9 mp. 3. Minai Mária (MAC) 11 mp.

(Villogó fogu, koromfekete spinter Mosel Ellerbee. Nagyon dühös, amikor rajongva meséli neki Metcalferrel. «Mindén négen jó sprinter!» — mondja és nem túlzott szerénységgel teszi hozzá: «Most én vagyok a legjobb!»)

2. Wolcott a világ legjobb gátfutója

14.5 mp-t fut 110 méteren

Egyszerre folyik a rudugrás és a súlydobás. Közben már állítják fel a gátakat a 110-es versenyre. A rudugrók közül Zsuffka visszalék, kiújult a kézserülése. Warmardam ugrik. A közönség gyönyörködve figyeli a kiváló rudugró harmonikus mozgását, de — inkább drukkol Watson és Darányi dr. «párbajának». A magyar bajnok 15.02-vel kezd, a néger 15.22-vel. Elhelyezkedtek a gátfutók. Wolcott a második pályán indul és óriási tapsviharban siklik el a gátak felett — gátdöntés nélkül. Egészen ráfekszik a «palánkra» és minden kifutás nélkül nyolc méterrel veri Szabót. Tud. 1. Wolcott (USA) 14.5 mp. 2. Szabó Endre (MAC) 15.7 mp. 3. Jávör István (BSZKRT) 15.8 mp.

(Ha Kovács Kléri «pandan»-ját keresnők az amerikaiak között, akkor okvetlenül a szöke, rításhajú Fred Wolcott-ot kellene választani. Mintha a magyar gátfutótól kölcsönözne volna a ruhadarabjait is az amerikai «kolléga». Szürke flanelnadrágja mellé hatalmas faompos fehér vászonkabátot hord és egység semmit. Tanár lesz belőle, de addig is szobatisztítóállatban dolgozik.)

3. Warmardam, a világrekorder rudugró

„csak“ 427 cm-t ugrik

Warmardam már egyedül ugrik. Előbb négy méter, azután 415 cm. következik. Minden magasság elsőre sikerül! Warmardam remek lendülettel fut neki a léncnek, ideálisan emelkedik és amikor eléri a magasságot, pompás tornász-motívánnyal «kapcsol». 427 cm-en is elsőre lendül át, utána 437 cm-re téti Warmardam a léncet. Első kísérletre nem sikerül a szédítő ma-

gasság, másodsor a kezével huzza le. Harmadszorra sem megy. Tehát: Warmardam (USA) 427 cm. Ellenfél nélkül ez is «szép»...

(Magyar! atléta-druker csak az újságokból ismerte Cornelius Warmerdam nevét. Csak így tudta azt, hogy akad még odaát túl a tengeren olyan rudugró is, aki a négy és fél méteres magasságot ostromolja. Szemben ül velünk. Legelőbb két méter magas és bennünket erősen Metaxára, a német tenniszezőre emlékeztet. Californiában jár egyetemre, de csak a sport kedvéért, mert tanulmányai befejezése után visszamegy dolgozni apja farmjára.)

4. Watson, a néger „mindenes“

15.50 m-el veri Darányit

A «küzdelem» csak az első dobásoknál volt. Darányi nem tud javítani, sőt legtöbbször belép, a néger pedig egyre jobban belelendül. Eredmény: 1. Watson (USA) 15.50 m. 2. Darányi dr. (MAC) 15.07 m. 3. Rákhely (ARAK) 13.87 m.

(Bill Watson is négen. Csak úgy sugárzik róla fojtója kifogyhatatlan ösereje. «Michiganai vagyok» — mondja és szinte szerelmesen simogatta hatalmas fogaival szülővárosa nevét. «De katolista akarok lenni, mint Glen Morris!» — és szüntelen harsány nevetéssel örül mindennek, ami új.)

5. Howells, a középtávfutó bajnok

nehezen veri a 48.2 mp-ét futó Görköit

400-ra állnak fel. A legelső pályán Howells. Ő és Vadas óriási lendülettel kezdenek. Görköi viszont roppant lassan és a táv felénél nagyon hátul van. 200-nál végre rákapcsol a budai, ragyogóan belevág, lépésről-lépésre megközelíti az aprókat lépő amerikaiit, de élete legjobb eredményével is másfél méterrel verve marad. Nagy verseny volt. Ha Görköi erősebben kezd, talán győzhetett is volna. 1. Howells 47.8 mp. 2. Görköi János (BBTE) 48.2 mp. 3. Vadas József (MMAC) 48.6 mp!

(Ohióból való Harvey Howells, ugyanúgy mint Cunningham dr., akit tanítómesternek vall. Nagyon fiatalnak érzi magát és ő az egyetlen amerikai, aki — szegénylős. Annyit «elárul», hogy 21 éves.)

Közben egy «hazai» szám, az 1500 méteres verseny. Egyetlen meglepetés: hiába hívják Szabó Miklóst a starthoz, nélküle indul el a mezőny. Iglói 2 p 03.8 mp-vel vezeti a mezőnyt és látszik, hogy nagy «időt» akar futni. Sikerül is neki! Eredménye: 3 p 57.6 mp. 2. Hires László (UTE) 3 p 59.6 mp. 3. Prohászka (MTK) 4 p 00.8 mp! Remek eredmények!

Az eddig remekül pergő verseny tempója most kissé alábbhagy. Egyedül — távolugrás folyik — nappal szemben. Watson itt is indul. Lassu rohammal, felhuzott vállakkal, de — nagyot. 710 cm-el kezd, de Koltai 731 cm-nél ér földet! De korai az öröm! Watson 736-ra «javit». A többiek is jók: Vermes még a döntő előtt 720 cm-t, Gyuricza 717-et ugrik, de ezzel nem jut a döntőbe.

6. Patterson, a 400-as gátfutó

győz — ellenfél nélkül

Szinte észrevétlenül nyeri közben Patterson a 400 méteres gátfutást. Egy pillanatig sem kétes a verseny. Patterson nyeli a gátközöket és ragyogó idővel 25 méter előnnyel győz. Eredmény: 1. Patterson (VSA) 52.8 mp. 2. Pálgár Jenő (BBTE) 56.4 mp. 3. Kohári Vilmos (DEAC) 56.5 mp. Héjjas dr.-t szabálytalan gátfutó miatt a második helyről diszkvalifikálták.

(Vékony gyerek Jack Patterson. Mindenféle-képen kollégája Wolcottnak. Ő is gátfutó, ugyancsak a Rice Institut hallgatója, tanárnak készül és Wolcottal együtt szobatisztítóállatban keresi meg a tanulmányokhoz szükséges pénzt.)

Három induló akad 200 méteren. Megint csak

Esüsfátyol gumi

A pártel világhírlításon
újabb aranyérmel nyert!

Gyenes—Ellerbee „párharcot“ láthatunk, de mintha kevesebb lenne most a különbség. 1. Ellerbee (USA) 21.7 mp. 2. Gyenes Gyula (MAC) 22.2 mp. 3. Rády (MAC) 22.8 mp.

7. Beetham, a legfiatalabb 800-as

lefiniseli Temesvárit és Harsányit

Kiúgrással kezdődik a 800-as. Titokban reménykedünk: hátha itt megszakítjuk az amerikai győzelmi sorozatot? Másodszorra Aradi vezetésével 54.5 mp alatt éri el a mezőny a 400-as vonalat. Óriási erővel indul meg a küzdelem. Egy pillanatra úgy látszik, hogy Temesvári győz, de Beetham jobban bírja a finist és másfél méterrel győzve, eloszlatja reménykedéseinket. Eredmény: 1. Beetham (USA) 1 p 54.2 mp. 2. Temesvári Ferenc (BBTE) 1 p 54.6 mp. 3. Harsányi (BBTE) 1 p 54.7 mp. (Tárnoki [Testvériség] 1 p 58.4 mp-cel pestvidéki rekordot futott.)

(Charles Beetham a legfiatalabb. Howellsel együtt az ohioi egyetemre járnak, de még egy fél évvel fiatalabb is kollégájánál. «Boxtréner vagy tornatanár szeretnék lenni» — mondja, de addig is, amíg befejezi tanulmányait, egy egyáltalában nem „passzoló” foglalkozást üz: vallásos előadásokat tart...)

A távolugrás is elveszett. A mieink sorra belépnek, az all-round Watson újabb győzelmet könyvelhet el, utolsón szinte uszik a levegőben és 748 cm-nél ér földet. Így: 1. Watson (USA) 748 cm. 2. Koltai Henrik (BBTE) 731 cm. 3. Vermes Vilmos (BBTE) 720 cm.

A távolugrás után Watson megy a diszkoszvetőkhöz... A közönség rögtön megállapítja, hogy a néger itt nem nagyon veszélyes. Elsőre 43.77 m-t dob.

8. Rice, az „egyetlen“ amerikai hosszútávfutó

Miközben a diszkoszvetők egymás között intézik el a verseny sorsát (a néger Watson kiesett), nagy huza-vona indul meg az 5000 m-es start körül.

A megafon nem hirdeti Szabó Miklós indulását és emiatt óriási tüntetésbe kezd a közönség. Percekig harsogják a magyar világrekorder nevét, de hlába minden, bürokrácia, az bürokrácia. A verseny meghívásos jellegű, Szabó Miklóst nem hívták meg, tehát nem indulhat — hangzik a hivatalos «felvilágosítás». Végre megkérdezik a meghívott hosszútáv-futókat, hogy hajlandók-e beleegyezni Szabó Miklós startjába. Természetesen Igenlő a válasz és az 5000-esek Szabó Miklóssal együtt vágnak neki a távnak.

Szabó Miklós vezeli is fölényes, könnyed futással, 2000 m-nél még ő van az élen, de aztán az oldalához kap. Ugy látszik szurást szenvedett, néhány száz méterrel később el is esik, egy-két lépést próbálkozik még, de azután feladja a versenyt. Az amerikai Rice, Simon és Csaplár fut az élen és teljesen együtt vannak a finisben is, hallatlan küzdelem fejlődik ki hármuk között és a kis amerikai csak a legrövidebb mellészélességgel utasítja maga mögé a két magyar futót.

Rice eredménye: 14 p. 52.4 mp. 2. Simon István (BSZKRT) 14 p. 52.6 mp. 3. Csaplár András (MAC) 14 p. 52.8 mp. Kihirdetik a diszkoszvetés végeredményét is: 1. Kulitz Jenő (BBTE) 47.54 m. 2. Remeec József (MRTSE) 46.65 m. 3. Dr. Józsa (PEAC) 45.02 m.

(Sovány, tudósképű fiatalember ez a Gregory Rice. Az Indiana-i egyetemen a pénzügyi tudományokat hallgatja és minden szegénykezés nélkül elárulja: szakács az egyetem konyháján, mert — valamiből élni is kell. Megsértődik, amikor kijelentjük, hogy többnek látszik 22 évesnél. Utlevelével «igazolja» magát.)

A MASz vezetősége félrevonul a váróterembe. Megindul a tanakodás, milyen legyen a párisi Európabajnokságon induló 26 főnyi magyar csapat?

Lapzártaikor még nagyban folyik a tanácskozás, még nem tudni, benevezik-e Szabó Miklóst vagy nem.

Annyi bizonyos, hogy mind a nyolc amerikai atléta győzött Budapesten...

RÁTONYI IMRE DR.

A Pannonia a nyolcevezős bajnok

A Magyar Evezős Szövetség szombaton és vasárnap rendezte a csepeli Dunaágban országos evezős bajnoki versenyt. Az első napon a Pannonia kettőt, a Hungária és a MAC négy bajnokságot nyert.

Kormányos négyes: 1. Pannonia 7 p 17.7 mp. 2. Ujpest 7 p 18 mp. 3. Hungária. A Pannonia és az Ujpest küzdött egymással 1000 méterig. Azután az Ujpest látszott győztesnek, de a cél előtt 30 méterrel a Pannonia uorásszerűen erősített és a legkisebb különbséggel győzött.

Kétevezős kormányos. 1. Pannonia 8 p 49.7 mp. 2. Hungária 9 p 06.9 mp. A Pannonia végig vezetett.

Skiff: 1. Kiss János (MAC) 8 p 16.5 mp. 2. Bánhidí (Neptun) 8 p 23.4 mp. 3. Máthé (Beszkárt).

Kormányos nélküli négyes: 1. Hungária 2 p 05 mp. 2. Pannonia 2 p 06 mp. Fej-fej melletti küzdelem egészen a célig, végül is a Hungária egynegyed hajóhosszal győz. A kajakversenyben Balatoni Kamil (Karakán) győzött. A kettes gumikajak versenyben a Balatoni—Cseh pár lett az első.

A magyar evezős bajnokságok második napján a következő eredmények születtek: Kormányos nélküli kétevezős versenyben: 1. Hungária 8 p 15.3 mp. 2. Pannonia 8 p 21 mp., három hajóhosszal. — Skiff: 1. Máthé (BSZKRT). 2. Koncz (Bajai EE). — Junior kormányos négyes: 1. Ujpest csapata. (Többen nem indultak.) — Kormányos kettős párevezős nyitott palánkos verseny: 1. Rup—Kozma. 2. Hankó—Weszély I. — Kettős párevezős: 1. Nemzeti Hajóegylet 6.34. 2. Budapesti EC 6 p 45.2 mp. — Kettős párevezős vigaszdíj: 1. Ujpest 6 p 48 mp. 2. Duna Evezős Egylet 7 p 55 mp. — Nyolcevezős: 1. Pannonia 6 p 22 mp. 2. Hungária 6 p 25 mp. 500 és 1000 m-nél a Pannonia félhajóhosszal vezetett, de ezt az előnyt a Hungária a finisben a minimálisra csökkentette. — Kajak: 1. Balatoni (Karakán) 4 p 37.8 mp. — Páros kajak: 1. Kesek—Balatoni 4 p 26.4 mp.

Hétfőn indul a nemzetközi bajnokság, kedden az olasz-magyar Középeurópai Teniszkupa mérkőzés

Valóságos nemzetközi teniszösszejövetel lesz e héten Budapesten. Nem hiába neveztek el nemzetközi bajnokságnak. Olaszok, jugoszlávok, németek kerülnek szembe a legjobb magyar teniszeseikkel.

Hétfőn reggel megindul a nemzetközi bajnokság

a MAC rendezésében és ezzel egyidejűleg kedden, szerdán és csütörtökön zajlik le az olasz-magyar Középeurópai Tenisz Kupa mérkőzés. A kupaküzdelmek sorsolását vasárnap délelőtt ejtették meg.

Kedden délután fél négy órai kezdettel

Gábor Canapellev,

majd Asboth az olasz Idoval játszik. Szerdán kerülnek sorra a párosmérkőzések: Szigeti, Dallos—Canapelle, Martinello és Gábor, Asboth—Ido, Kucel-pár játszik.

Palmeri, az olaszok legjobbja csütörtökön szerepel, amikor Szigetivel került szembe.

A másik egyes mérkőzést Dallos játsza Kucel ellen. Az olasz csapat rendkívül kiegyensúlyozott és rendkívül erős küzdelemre lesz kitalát. A nemzetközi bajnokságra

megérkezett a jugoszláv Mikics,

ezenkívül résztvesznek az olasz teniszesek is. Természetesen az összes magyar éljártékos indul a bajnokságon. Külön eseményt jelent a női bajnokság, amelyen

négy ország bajnoknője játszik.

A német bajnoknő Horn kisasszony, a jugoszláv bajnok Kovács, az olasz bajnok San Donino, a német Ulstein kisasszony, a jugoszláv Florián és a teljes magyar női gárda Körömczy Zsuzsival, Paksynéval, Zsitvaynéval, Baumgartner Magdával.

A versenyek hétfőtől kezdve minden nap fél négy órakor kezdődnek a margitszigeti Center-Courton. A versenyrendezőség felhívja a résztvevőket, hogy ha husz percnyi várakozás után sem jelentkeznek, «könyörtelenül» törlik a résztvevők névsorából.

Csemege lesz tehát a nemzetközi bajnokság és az olasz—magyar KK...

Dr. Jámhor mérnök
jótállással
T. 268-270

CIANOZ

A FUTBALL-SZINJÁTÉK ELSŐ FELVONÁSA HAT JELENETBEN

Megindult a futballszezon... A drukker letette a hátizsákot, otthonyagya a fűdőtörköt, vasárnapi korán délelőtt bekapta az ebédet, mert újra itt a futball, vele minden öröm és minden bánat, ami csak a szegény sportrajongót érheti. Lehet izgulni, lehet örülni, szóval már van tartalma az «élet»-nek Lehet szidni a bírót, a közlekedést, az időt, a játékost és egy délutánra elfeledni üzleti gondot, családi veszekedést, a be nem fizetett tandíjat, az adóintést és az élet egyéb bajait. Egy délutánra a kis hivatalnokból nagy ur lehet, a munkás igazgatónak képzelheti magát és a sport demokráciájában csak egy gyűjtőfogalom van: a

lelkesező, vagy a szomorkodó drukker.

A drukker hat mérkőzés között választhatott. Mert a futball színjáték első felvonásának csak hat jelenete került színre: a Ferencváros a Középeurópai Kupa küzdelmek miatt egy héttel elhalasztotta a startot. Így Debrecenben, Salgótarjánban, Ujpesten, Budafokon és a Latorca-utcai pályán pergett le a hat jelenet. Amelyek ugyan mind kilencvenpercesek voltak, de a «műfaj» egyik helyen vígjáték, máshol dráma, sőt volt olyan hely is, ahol egy kis «csontozás»-vel tarkított operabádban volt része a közönségnek.

Tömegajulás Ujpesten

UJPEST—PHÖBUS 2:0 (2:0)

A bajnokság startjánál Ujpest felé irányult a legnagyobb figyelem, mert hiszen a Phöbus vezetőség folyton hangoztatta, hogy most jobban fog menni, mint tavaly. Új arcok: P. Szabó — megért, de már öreg harcos; Szirmay a Ferencvárosi „kölesöngyerekek” gyomorrontással és lámpalázzal küzdött. Szilágyi Feketé akarta pótolni, ez azonban nem sikerült neki. Ujpestenél nyugodt a hangulat. Kocsis, Seres és bekötött fejű Szücs is játszik, a bajnoki csapat egyetlen ujonca Szedes, aki rövidesen a válogatott csapatban is „ujonc” lehet.

Háromnegyed öt. Jönnek a csapatok. A tribrún tele. Kezdenek.

2-ik perc. Zsengellér veszélyes helyzetbe jut.

4-ik perc. Megint Zsengellér ugrik ki, de lesállítás miatt érvénytelen a gól.

8. perc. Zsengellér a kapufát célozza.

11. perc — gól. (Amit a Reggeli Újság sportpályázataiban kellett eltalálni). Kocsis szabadrugást ível, a kapu előtti nagy tumultusban Kállay akkorát löv, hogy Csikós csak Zsengellér elé tudja kütni a labdát és az ujpesti gólkirály élesen küldi azt a hálóba (1:0).

11—20. perc. Ezalatt Ujpest támad. A Phöbus egyik veszélyes helyzetében Szalai majdnem öngólt véd.

25. perc. Kállay ofszejádról indul és gólt lő. A játékvezető nem látja Classen határbíró intégetését és megadja a gólt. A közönség percekig tüntet, mire Bíró Sándor odamegy a határbíróhoz és visszavonja a gólt. Ami késik, az nem mulik.

32. perc. Vincze odagurítja a labdát Zsengellérhez, ő visszadja az ujpesti jobbösszekötőnek és Vincze lábáról tíz méterről védhetetlenül száll be a labda a Phöbus hálóba (2:0).

Még 13 perc. Ezalatt Futó csinál szörnyű hibát, de Béki tíz lépésről Sziklaihoz gurít. A Phöbus támadásaiban nincs erő.

3:0-ra vezetett már a Hungária Salgótarjánban, végül is nehezen győzött

HUNGÁRIA—SALGÓTARJANI SE 3:2 (2:0)

Salgótarján, augusztus 21.

A Hungária a déli órákban érkezett meg Salgótarjánba, délután ötezer néző volt kíváncsi a kék-fehérek bemutatkozására. A játékot a Hungária irányította és úgy látszott, hogy fölényesen nyeri a mérkőzést, amikor az utolsó husz percben némi könnyelműség hozzájárulással csak óriási küzdelem után tudta megszerezni mind a két pontot.

A Hungária nagy fölényel kezd és már a 8. percben Vermes lefutása után éles bombalövés vágódik a salgótarjáni hálóba (1:0).

A helyi csapat felnyomul, a Hungária védelem azonban szilárd. A 30. percben gólt ér el az SSE, Kovács azonban leszállásban kapta a labdát és így a játékvezető a gólt nem ítéli meg. A közönség hatalmas tüntetést rendez, botrány lóg a levegőben, a játék áll és csak három perc múlva folytatódik a küzdelem. A Hungária változatlanul támad.

Kövel fejbedobálták a határbíró

ELEKTROMOS—SZEDED 3:2 (3:0)

A szegedi öltözőben Szojka esete a beszéd-tema. A kiváló hávéd délelőtti hajszál híján aláírta szerződését a Ferencvároshoz, a két egyesület

már meg is egyezett egymással,

a zöld-fehérek azonban nem akarták teljesíteni a vidéki hávéd privát-kérését (300 pengőről volt szó) és ezért a szegedi fiu mégis csak marad a tiszaparti város csapatában.

Borás trikóban játszik az Elektromos, fehérben a Szeged és az első egy-két perc barátságos hangulata után nyomban megindul a

A 46. percben Kardos kitör és könnyedén helyezi a labdát a hálóba (2:0).

A második félidő elején Salgótarján próbálkozik, a Hungária védelme, élén Bíróval, visszaveri a támadásokat.

A 22. percben Vermes Müllertől kap labdát, egy cselkezés után védhetetlenül küldi a labdát a salgótarjáni kapuba. (3:0)

Egy perc múlva Kőszegi kiszabadul a kék-fehér védő gyűrűjéből. (3:1.) A 35. percben megint

Kőszegi ügyeskedik és fejeje Szabó hálóba jut. (3:2)

Óriási küzdelem alakul ki, a helyi közönség tombolva biztatja csapatát, a Hungária védelem azonban most már vigyáz, az eredmény már nem változik.

A Hungária nehezen győzött. Az együttesből Bíró, Turán, Müller, az SSE-ből Barabás, Messter és Kovács emelkedett ki.

kemény, lábramenő fault-sorozat.

Kovács, a Budai 11-től átszerződött szegedi centerhalf G. Tóth bokáját célozza meg, az Elektromos összekötője percekig sántít utána. A másik oldalon Buzási hatalmas lövése döngeti Pálincás mellét és nagy derültséget kelt, amikor — ugylátszik megúrván az akciótlanságot — kipukkad a labda. Elég hosszú ideig tart, amíg egy újat keritenek helyette. Szendrői feje a következő esemény, majd

Raffai elengedi Rozsált és a volt óbudai balszélső ügyesen bead, Buzási pedig közvetlen közelről rugja a hálóba az Elektro-

mosok vezető gólját. (1:0.) A 20. percben a kiszökő Lukácsot Pázmándi csak nyakoncsipve tudja megállítani, derül a közönség, majd kilenc perc múlva Törös lövése a belső kapufát surolva, vágódik a hálóba. (2:0.) Még öt perc telik el és itt a harmadik Elektromos-gól. Rozsáli veszélyeztet megint, Szojka úgy felvágja, hogy a szélső nagyot repül a «rempli» után. A megített büntetést Pázmándi vágja be. (3:0.)

Viharosan kezdődik a második félidő is. A kissé könnyelműsködő Elektromos enged az iramból és már a 8. percben

két gól terheli Bakon hálóját. Előbb az Elektromos kapus hasa alól Harangzó kotorta gólba a labdát (3:1), majd Nagy beadását küldi Baróti fejje a kapu sarkába. (3:2.)

A vérszemet kapott Szeged most pokoli irambal szorongat és amikor

Bognár elől Bakon és Pázmándi csak egyszerű erővel és a szegedi esztárt feldöntve vágják el a mezőnybe a labdát, tombolva követeli a közönség egy része a tizenegyes megadását. Különösen Szabados határbíró ellen zug a népharad és egy kö pontosan fejező is találja a tacsvonalon fel és alá szaladó futballbíró. Egy perccig szünetel a játék, a tulzigatott Markovics Szilárdot, a szegediek elnökét a bíró ki is vezetteli a pálya belső részéről és azután újra megindul a játék.

Szabados bíró egy ideig tapogatja még a kö helyét, de azután továbbra is ottmarad a tacsvonalon. Most már nem is látni komoly akciót. Szendrői ereszt meg ugyan egy lövést és Buzási elől holtbiztos gólhelyzetbe ment Pálincás, de ez csak rövid intermezzo, mert egyébként csupa csunya lábramenés, fault-sorozat visszataszító sportszerűtlen jelenet követi egymást.

Bizony nyitánynak tul izgalmas volt az Elektromos—Szeged találkozó...

Tragikomédia: az első gólt a ZSE lőtte... Szürketaxi—ZSE 9:1 (3:1)

A negyedik Nemzeti Bajnokság első mérkőzését a Szürketaxi és az ZSE csapata játszották egymással a Latorca-utcai pályán. A mérkőzést a Szürketaxi — meglepetésre — megsemmisítő fölénytel nyerte meg. Tapogatózó játékkal indul a mérkőzés, s gól csak a nyolcadik percben esik:

Gárdos 20 méterről váratlanul a hálóba talál.

1:0-ra vezet a ZSE! A 26. percben egyetlen a Taxi új balszélsője, Hódy révén, majd két perc múlva Kiszely a vezetést is megszerzi. Mindinkább fölénybe kerül a Taxi, s a félidő utolsó gólját Kiszely lövi Sárpataki hálóba (3:1). Szünet után a Taxi «agólo» és

egymásután éri el góljait percben Serfőző feje, két perccel utóbb a gyengén védekező ZSE-vel szemben. Az 5. percben Serfőző feje, két perc múlva Kiszely nagy lövése és nyomban utána Hódy feje révén már 6:1-re vezet a soffőrcsapat. Most husz perc «gól-szünet» következik, azután Takács II. és Hódy révén már 8:1 az eredmény és az utolsó előtti percben Serfőző beállítja a végeredményt (9:1). Rosszul kezdett a zuglói amatőr-csapat!

Izgalmas küzdelem Debrecenben Kispest—Bocskai 3:1 (1:1)

Debrecen, augusztus 21.

A kispesti csapat debreceni látogatására kétezer néző jelent meg a stadionban. A küzdelem rendkívül izgalmas és változatos volt. A Bocskai többet támadott, a Kispest viszont váltakozó szerencsével a maga javára fordította a mérkőzést.

Első fél óra után a 0. percben Nemes tör ki és megszerzi a vezetőgólt (1:0).

A Bocskai támad ezután és a 43. percben Markos középreadott labdáját Orosz közvetlen közelről a hálóba juttatja. (1:1).

A második félidőben a Bocskai beszorítja a Kispestet, mégis a 20. percben a piros-feketék váratlan lefutás után megszerzik a vezetést. Déri átverekzi magát a védelmen és lövése védhetetlen (2:1).

Hiába támad most már a debreceni csapat, a szerencse a Kispest mellé pártol és a 39. percben Nemes megint a hálóba talál. (3:1).

A Kispest megérdemelten győzött...

A Ferencváros a vasárnap délutánt a csepeli pályán töltötte, ahol 5:0 (4:0) arányban verte a Csepeli MOVE csapatát. A zöldfehérek ezen a tréningmérkőzésen tizenöt játékost próbáltak ki és ugyiszólván az együttes valamennyi tagja jó játékot produkált. Az izgalommentes, mindvégig szép mérkőzésen különösen Toldi és Tátrai tettek ki magukért. A Ferencváros góljait sorrendben: Toldi, Jakab, Toldi, Jakab és szünet után Kemény lőtte.

Durva mérkőzés 11-essel Budafok — Nemzeti 1:1 (1:1)

Ezeröttszáz néző a Budafok dunamenti pályáján. Új szerzemények mind a két csapatban. A Nemzetieknél a győri Tóth II. erősíti a védelmet, a csatársorban pedig az erzsébeti Pálya játszik. A budafokiaknál Kovács II. a balszélső.

Budafok nappal-széllel játszik háttérben. Szegedi rögtön a mérkőzés elején leszállásból gölt lő, de hiába ölelkezik össze a budafoki csatárok, a bíró nem adja meg a gólt. Szehhelyi könnyelműsködik, de Horváth a kaput sem találja el, majd

a 23. percben Molnár—Pálya akciót fut végig a pályán és a Nemzeti új szerzeménye közvetlen közelről gölt lő (1:0).

A félidő befejezése előtt

Flóra felvágja Kovácsot, a megített tizenegyet Kovács II. helyezi a hálóba (1:1).

A második félidőben nincs sok esemény. Anggal és Vági győrmán nagyszerűen védenek. Kovács II.-nak van jó helyzete, de a tizenhatos sarkán felvágják, a szabadrugás a sorfalról pattan vissza. Paprikás hangulatban ért véget a mérkőzés.

Boxolóink „Mohácsa” Olaszország — Magyarország 12:4

Trieszt, augusztus 21.

A magyar ökölvívó válogatott csapat Szent István-napján Triesztben mérkőzött az olasz csapattal és ettől

12:4 arányú vereséget szenvedett.

A magyar csapat, ha gyengébb is volt az olasznál, a magyar arányú győzelmet mégis részben az olasz pontozó bírónak köszönhetik.

Részletes eredmények: Nardochia győz Énekes II. ellen, Sergio Podány ellen, Pairo Szabó ellen, Binázi Bene ellen, Lazari Nagy ellen, Ferrari Simo ellen győzött. A magyar ökölvívók közül Frigyes és Szgeti győzött Mangiorato, illetve Sorra ellen.

Hölgy-atlétáink utolsó versenye az „olasz — magyar” és az Európa bajnokságok előtt

A magyar hölgyatlétáknak talán még sohasem volt olyan

eseménydus évadja,

mint az ide. A rendszeres versenyzésnek meg is van a hatása: hétről-hétre javulnak az eredmények...

A Szent István-napi verseny egyúttal válogató volt a szeptember 4-i magyar—olaszra.

A lények körében persze már nyomban folynak az

uti tervezetések

és a sok lelkes, a boldogságtól csillogó fiatal arc azt bizonyítja, hogy igenis érdemes ezt a lelkes ifju gárdát kiinni, hogy tanuljanak!

Most persze kétszeres ambícióval küzdenek. A 100 m-es síkfutás mindjárt favoritveréssel végződik,

a 15 éves Balla Ica,

az elsőszámu jövő reménység megveri a bajnok Nagy Rózsit.

De Balla Ica még nem is a legfiatalabb a társaságban, a kis magasugró tehetség, Rohrmann ugyanis még

csak tizennégy éves.

Negyedik gimnazista a Szilágyiban és ez volt

élete első «felnőt» versenye. A távolugrásban is jó eredménnyel győz Lederemayer, a harmadik fiatal, aki ezzel a győzelmével egyszersmind gyorsasági rekordot is javított.

Három hónapja atlétizál csak

és máris «befutott» a válogatottba.

A verseny után Wonke Rudolfné összeállította a válogatottat. Előreláthatólag csak Nagy, Fehér, Balla, Kael (?), Kolos, Barcsa, Régei, Lederemayer, Nadányi, Kulitzyné, Lamos és esetleg Babai utazik Olaszországba.

A szeptember 17-i bécsi EB-re pedig 5 hölgy kiküldését határozta el a MASZ (3 ingyen helyet kapott Magyarországi).

Kimegy Csák Ibolya

és a 4×100-as staféta. Nagy, Fehér és Balla helye a stafétában biztos, most már csak három stafétátang keres egy negyediket... Kár, hogy a Testnevelési Főiskolások sem az olaszok ellen, sem az EB-re nem jöhetnek számításba, hiszen közöttük nem egy 13 körülü százas akad. Reméljük azonban, hogy a jövőben a főiskolás hölgyek

intenzívebben bekapcsolódnak

a magyar női atlétikába és a nemzetközi küzdelmekben is elindulhatnak majd a magyar színképviselésében.

Földes Éva dr.

★

Részletes eredmények. Magasugrás: 1. Rohrmann (KISOK) 135 cm. 2. Gallits (Olympia) 135 cm. 3. Kiss (Olympia) 130 cm. A tehetséges kis Rohrmann csak alig veri a 140-et. — 100 m síkfutás: 1. Balla (Olympia) 13,2 mp. 2. Nagy (GFB). 3. Babai (MTE). — Távolugrás: 1. Lederemayer (EK) 480 cm. 2. Gábori (KISOK) 472 cm. 3. Babai (MTE) 470 cm. — Diszkoszvetés: 1. Nadányi (BUSE) 35,60 m. 2. Kulitzyné (BTE) 30,62 m. 3. Nemesné (Olympia) 28,95 m. — Golyóvetés: 1. Lamos (MTE) 31,37 m. 2. Régei (Olympia) 29,81 m. 3. Barcsa (Olympia) 29,60 m. — Súlylökés: 1. Régei (Olympia) 10,72 m. 2. Gallits (Olympia) 10,23 m. 3. Kiss (Olympia) 9,35 m. — 200 méteres síkfutás: 1. Nagy (GFB) 27,8 mp. 2. Balla (Olympia), 3. Lörinczi (MTE).

Az amerikai uszók megjavították a magyar 4x100 méteres gyorsuszó staféta világrekordot

Berlin, augusztus 20.

Az Európa-Amerika uszómérkőzés zsufolt tribünök előtt folyt le az olimpiai stadionban. A 100 m-es gyorsuszás nem hozott az európaiaknak sikert. Ebben a számban mi is érdekelve voltunk:

Körösi indult, de csak negyedik lett 1 p 01.6 mp-el.

Győzött Jarez (USA) 59.3 mp-vel, 2. Fick (USA) 59.8 mp, 3. Dowe (angol) 1 p 01.2 mp-vel.

200 m melluszás: 1. Balke (német) 2 p 42.8

mp, 2. Werson (USA) 2 p 50.9 mp.
4x100 m gyorsuszó staféta: 1. USA 3 p 59.2 mp. (Világrekord!) (Az eddigi világrekordot Magyarország 4 p 02 mp-es idővel tartotta.) Az európai staféta (Dowe, Fischer, Heiber és Körösi sorrendben uszott) ideje 4 p 03.1 mp volt. A műugrást Weis (német) nyerte, Róoth és az amerikai Al Patrick előtt.

200 m hátuszás: 1. Schlauch 2 p 34.9 mp, 2. Neunzig (USA) 2 p 32.2 mp.

400 m gyorsuszás: 1. Flanagan (USA) 4 p 46.8 mp, 2. Borg 4 p 50.3 mp.

Két rekordot javítottak a cseh hölgyek:

35:28 arányban legyőzték a magyar uszónőket

Szent István ünnepének egyetlen fővárosi sporteseménye a Margitszigeten került sorra. Magyarország-Csehszlovákia válogatott hölgyuszoit találkoztak a versenyszámban. Hiába kedvezett a kitünő időjárás, hiába özönlöltek az emberek a Margitsziget sétányai felé,

az egyetlen sporteseményt alig félezen nézték végig.

Kilenc csinos csehszlovák lány vonul fel a medence szélére: Karpelosova, Klupecka, Klavovska, Srankova, Felcmanova, Kacsanova, Hruskova, Kozova és Singerova. Az utóbbi elég jól beszél magyarul, tőle tudjuk meg, hogy legjobbjuk. Fraindova kisaszony nem jött el. De hamarosan starthoz hívja a megafon a száz méteres hölgy gyorsuszás résztvevőit. Ez a szám magyar győzelmet ígér.

Ács Ilonka tényleg elsőnek fordul, nyomában a csehszlovák Srankova. Ács kitünő tempóban egy teshosszal győz. Ideje: 1 p 09.8 mp., 2. Srakova (Csehszlovákia) 1 p 12.2 mp., 3. Sándor Éva 1 p 15.8 mp.

Ujabb érdekes szám következik.

A 100 méteres ifjúsági gyorsuszó bajnokság.

Mint várható volt, Elmer (MAC) győzött 1 p 02.2 mp-vel. De nem fölényesen, hanem nagy küzdelem után — benyúlással. 2. Angyal (TSC) 1 p 02.4 mp., 3. Szuhly (MAC) 1 p 03.2 mp. «Válogatott» szám következik.

A 200 méteres melluszás.

Szigeti-Warga Emőke startolt legjobban és 100 méternél háromnegyed teshosszal vezet. Az utolsó fordulóban azonban a csehszlovák Karpelosova beéri, hatalmas küzdelem után benyúlással, új csehszlovák rekorddal le is győzi a magyar bajnoknőt. Kozova pedig Felhős előtt ér a célba. 1. Karpelosova (Csehszlovákia) 3 p. 12.8 mp. (csehszlovák rekord), 2. Szigeti-Warga 3 p. 13 mp., 3. Kozova (Csehszlovákia) 3 p. 18 mp., 4. Felhős 3 p. 20.4 mp.

A bemutatott mű- és toronyugrások után két ifjúsági bajnoki szám következik.

A 100 méteres hátuszásban

nem érik el a standardot és így bajnok nincs. 1. Bánki (Orosháza) 1 p. 18.6 mp., 2. Szabó (Esztergom) 1 p. 19.2 mp., 3. Balugyánszky (SZUE) 1 p. 20.2 mp.

A 200 méteres melluszásban

bajnok Kiss (Szegedi BSE) 3 p. 03.8 mp., 2. Sakka (TSC) 3 p. 06.8 mp., 3. Kánya (FTC) 3 p. 08 mp.

A nap utolsó hölgyuszó válogatott száma váratlan magyar sikert hoz.

A 100 méteres hátuszásban

Sándor Éva helyett az utolsó pillanatban Lovász Gitta ugrik be, hogy Áccsal együtt felvegye a küzdelmet a csehszlovákokkal. Ács Ilonka fordul elsőnek, bár Felcmanova feljön, a magyar bajnoknő itt is biztosan győz, Lovász Gitta pedig ugyancsak boldog, amikor kihirdetik, hogy harmadiknak érkezett a célba. 1. Ács Ilonka, 1 p. 24.8 mp., 2. Felcmanova (csehszlovák) 1 p. 27.4 mp., 3. Lovász Gitta 1 p. 30.2 mp., 3. Hruskova 1 p. 31.6 mp. (Az első versenynapon után a magyar hölgyek 15:12-re vezetnek, de még jobban is vezethetnének, ha nem indulnánk tartálékosan.)

3x200 m. ifjúsági gyorsuszó staféta bajnok a MAC csapata (Helmi 2 p. 38.6 mp., Szuhly 2 p. 27.4 mp., Elmer 2 p. 24.8 mp.) 7 p. 30.8 mp., 2. TSC 7 p. 51 mp., 3. SZUE 7 p. 56 mp. A legjobb időt Angyal uszta, 2 p. 22.8 mp-t.

Az SzVSE-ETE vízipóló-mérkőzés minden igazolom nélkül télt el, végeredményben 2:2 (1:1) arányban végződött a mérkőzés.

Ez volt Szent István ünnepének sporteseménye Budapesten...

A második napon is alig kétszáz főnyi közönség gyűlt össze. A diszpótholyban ifjabb Horthy Miklós, az Uszó Szövetség elnöke és felesége ült. A nemzetek közötti viadal második napján a cseh uszókölgyek remekeltek és két rekordjukat megdöntve megszerezték a végső győzelmet.

Eredmények:

3x100 m-es vegyes staféta: 1. Csehszlovákia/A 4 p 10.2 mp (cseh rekord), 2. Magyarország/A 4 p 11.6 mp, 3. Csehszlovákia/B 4 p 18.2 mp, 4. Magyarország/B.

A REGGELI UJSÁG NAGYSPORTPÁLYÁZATA

Ki és mikor lövi az első gólt a Ferencváros-ZSE mérkőzésen? HA ELTALÁLJÁK 100 PENGŐ A JUTALOM!

Nagy sikerrel indult meg a «Reggeli Ujság» sportpályázata, amelyre

közel háromezer válassz érkezett a kijelölt határidőig.

Szórakoztató és emellett a heti 100 pengővel jutalmazott versenytünkön egészen újszerű feltételeket állapítottunk meg és olvasóink nem győzték dicsérni azokat. Ime egy levél a sok közül, amelyben Matiesek Ferenc gyöngyösi olvasónk a következőket írja:

«Nem győzöm eléggé dicsérni lapjukat, mivel újabb és újabb szórakozással állanak t. lapjuk olvasótáborára elő. Most midőn «Sportrejtvény» címen újabb szórakozásról gondoskodott a t. Szerkesztőség, arra készletelt e nemes elgondolás engem is, hogy részt vegyek ebben a mindent felülmúló elmesportban.»

Az első hét elmuít, miután azonban pontversenyt nem képez pályázatunk, minden héten be lehet kapcsolódni. A II. számu szelvényünkön

a ZSE-FERENCVÁROS-mérkőzés első góllövőjét és a góllövés percét kell eltalálni.

Természetesen meglehetősen nehéz feladat ez és ezért nemesak az részesül díjazásban, aki pontosan megfelelt mind a két kérdésre, hanem azok részére, akik a góllövőt eltalálták és csak

a góllövés percét nem, azoknak minden egyes perc tévedéséért 5 pengőt vonunk le a díjból. Így huszperces eltérés az a határ lefelé és felfelé, amelyen belül még lehet díjat nyerni. Természetesen ha tőbben találják el a helyes feleletet, illetve egyformán megközelítik azt, azok között egyenlő arányban osztjuk fel a díjat.

Feltételeink tehát a következők:

1. Vágja ki lapunk második oldalán található szelvényt.

2. Küldje be szombat délig a Reggeli Ujság kiadóhivatalába (V., Bank-utca 4.) és feltűnően írja rá a levélre vagy a levelezőlapra: «Sportrejtvény».

3. Mindenki annyi szelvényvel vehet részt, amennyivel akar.

4. Okvetlenül el kell találni a góllövő nevét, a góllövés idejében 20 percnél tévedés mellett még lehet nyerni, természetesen a legjobban megközelítők között kerül felosztásra a 100 pengő.

Az első héten kilrt pályázat pontos megfelelése:

Zsengeller, I. félidő 11-ik perc

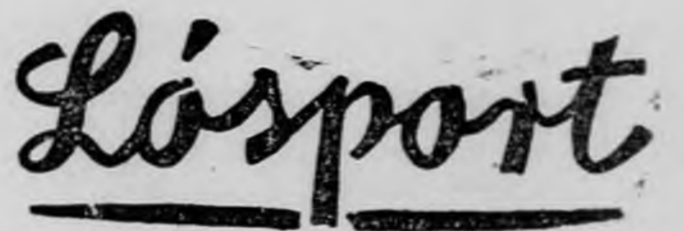
Az I. számu pályázatunk díjnyertesét legközelebbi számunkban közöljük.

Heinrich Tibor harmadik lett a vitorlázó Európa bajnokságon. A berlini Wannseen szombatnap futották a 22 méteres versenyyolék negyedik futamát. Ebben az angol Morris győzött 2 óra 10 p 1 mp-el. Heinrich Tibor a németek mögött harmadik helyre került. A négy futam alapján Anglia, Németország, Magyarország a sorrend.

MESE-SZUE 2:2 (1:0). Vízipóló bajnoki mérkőzés. A SZUE három tartalékkal állt ki. Góldobók: Baranyai, Mátrai, illetve Borbély és Berde.

Felelős szerkesztő és kiadó: VADNAI ENDRE
Kiadja: REGGELI UJSÁG Lapkiadóvállalat R-T.

HUNGARIA HIRLAPNYOMDA R-T. BUDAPEST, V. VILMOS CSASZAR UT 34. — FELELŐS: VITÉZ BANÓ LEHEL.

— SZOMBAT —

I. futam. 1. Szegegyember (2 Weissbach), 2. Mutásd meg (6 Rózsa), 3. Szajkó (pari Gutai), F. m.: Orion, Ezüst róka, Előjáró, Lucifer, Szives, Tot: 10:31, 12, 17, 12. Bef.: 160.

II. futam. 1. Idler (kettő és fél Stecák), 2. Faun (3 Pinter), 3. Csilla (10 Horváth B.), F. m.: Arisztó, Ariane, Mese, Szél, Tot: 10:27, 16, 18, 34. Bef.: 147.

III. futam. 1. Lilla (6 Pfendler), 2. Lator (12 Kajári), 3. Nepita (4 Klímcska I.), F. m.: Film, Buvár, Mavering, Nowhere, Dankó Pista, Medina, Cavalliere, Ereszt el, Viruli, Gellért, Rakonczfalvi, Tot: 10:20, 83, 47, 30. Bef.: 1068 és 591.

IV. futam. 1. Hős (2 Teltschik), 2. Dugó (6 Szentgyörgy), 3. Bernadotte (2 Schejbal), 4. Nordwind (Klímcska), F. m.: Gyöngy, Aszfaltbetyár, Jonathan, Top Hat, Szerélya, Sydney, Drusza, Diktátor, Karvaly, Tot: 10:22, 16, 27, 15. Bef.: 144 és 59. Esetleges osztalékok: 32 Bernadotte, 50 Gyöngy, 112 Szerélya, 115 Dugó, 162 Aszfaltbetyár, 176 Diktátor és Nordwind, 231 Sydney, 242 Karvaly, 413 Jonathan, 417 Top Hat, 708 Drusza.

V. futam. Ugolin (4 Csaplár), 2. Credo (egy és negyed (Weissbach)), 3. Titok (kettő és fél Gutai), F. m.: Arusha, Desperado, Primás, Aprilia, Farandole, Tot: 10:34, 12, 12, 12. Bef.: 79.

VI. futam. 1. Pattogó (3 Schejbal), 2. Sandstorm (kettő és fél Gutai), 3. Jól van (6 Weissbach), F. m.: Frisessen, Wadelai, Ékszerdoboz, Naszja, Arcadius, Fanny Elssler, Happy Boy, Hárfa, Tot: 10:41, 16, 14, 24. Bef.: 79 és 261.

VII. futam. 1. Rojtos (3 Csuta), 2. Szeftú (4 Teltschik), 3. San Francisco (3 Keszthelyi), F. m.: Signorina, Kékes H., Napvugta, Cifra, Cipő, Aratás, Rummy, Aviao, Ave Caesar, Padisah, Tot: 10:59, 21, 24, 21. Bef.: 224 és 136.

— VASÁRNAP —

Hős nyerte a Szent István díjat, Szántás győzött az Elnöki díjban

A negyvenkilencedik Szt. István díjat Hős nyerte.

Vasárnap — az utolsó versenyt kivéve — favoritok győztek. A 3200 méteres Elnöki díjban Szántás könnyen nyert. Az Elnöki verseny nyerőjét, Szalmaszólt az árverésen báró Inkey József 1400 pengőért megvásárolta. Az utolsó futamot izgalmas végküzdelem után a fogadó-sokban elhanyagolt Tisane fejhosszal nyerte Hindu ellen, míg a starfavorit Hedio fejhosszal lett harmadik. Jó napja volt Teltschik zsoké-nak. Háromszor győzött.

I. futam. Holtversenyben 1. Sokrates (5 Teltschik) és Vinkó H. (5:10 Weissbach), 3. Osborne (3 Klímcska A.), Fm: Csaba, Kópia, Szepes, Tot: 10:43, 22 Sokrates, 10:6, 12 Vinkó H., Befutó: 10:100 Sokrates—Vinkó H., 10:24 Vinkó H.—Sokrates.

II. futam. 1. Muzsika (1 és fél Teltschik), 2. Gladiator (1 és fél Schejbal), Fm: Nemes, Ezredes, Résztes, Tot: 10:25, 11, 11. Befutó: 10:52.

III. futam. 1. Puczur (pari Klímcska A.), 2. Blaqueur (5 Rózsa), 3. Bandita (6 Schejbal), Fm: Canio, Ezresbankó, Sacrilége, Sanblo, Tigár, Tot: 10:19, 12, 18, 18. Befutó: 10:91.

IV. futam. 1. Szántás (6:10 Klímcska A.), 2. Arizona (3 Keszthelyi), 3. Skytha (3 Teltschik), Fm: Bintang, Dankó Pista, Föhn, Tot: 10:15, 13, 19. Befutó: 10:47.

V. futam. 1. Vizsla (pari Pfendler), 2. Corsica (4 Esch), 3. Dobos (4 Kajári), Fm: Moulin Rouge, Gellért, Huascar, Irun, Dolova, Salome, Tot: 10:21, 12, 17, 14. Befutó: I—II. 62, I—III. 38.

VI. futam. 1. Szalmaszál (2 Teltschik), 2. Cuba (10 Kolonics), 3. Svihák (5 Csuta), Fm: Fiumára, Libia, Hajrá, Bogaras, Bajusz Vársáfia, Kigyó, Csermőke, Tot: 10:21, 13, 37, 30. Befutó: I—II. 161, I—III. 116.

VII. futam. 1. Tisane (10 Alf), 2. Hindu (8 Fetting), 3. Hedio (2 és fél Kolonics), Fm: Pitypalaty, Nóra, Agrippina, Minek?, Fergeteg, Gratia, Babvirág, Pir, Brezova, Albusz, Signorina, Indiana, Ravasz, Széltoló, Dráma, Tot: 10:52, 43, 47, 19. Befutó: 2092 és 397.

MAGYAR LOVAREGYLET
aug. 27 és 28-án d. v. 3-ker versenyt tart

KERESZTREJTVEJNYROVAT

Igy is - ugy is! IV. (Befejezés)

VIZSZINTES SOROK:

- 1. csak akkor tökéletes, ha összejátszanak.
- 8. kemelek.
- 13. Hidrogén + Oxigén (például).
- 15. dorgáina.
- 16. kelto van.
- 17. Visszérkezett pilóta.
- 19. nemet szem. nevmas.
- 20. Hetnaponként változtatja evjét.
- 21. bélesanyag.
- 23. arab nemes is, idegen nyelven.
- 25. terményt tárolnak benne.
- 26. Kémlelő ásvány.
- 27. Urbán László.
- 28. vasgyár Borsódmegyében.
- 29. kérdezett jatszma.
- 30. Vamos Tivadar.
- 31. malta.
- 32. ... eum.
- 33. Oslóba Tivadar.
- 34. Séláló partösszekötő.
- 36. vestelenül abal.
- 37. Bor-fajtát.
- 39. szlók.
- 40. Ester polgármestere volt.
- 41. oda-vissza esen.
- 42. Idegenek lapozzák.
- 44. 16 Olaszországban, ford.
- 46. Újra távozik.
- 47. gyilkol.

FÜGGŐLEGES SOROK:

- 1. Chanson.
- 2. Kiadja az utját.
- 3. tazadás.
- 4. M.
- 5. gyermek, németül.
- 6. postai rövidítés, névelővel!
- 7. örömmel.
- 9. meg is erősít.
- 10. pisze, ford.
- 11. kinél közepe.
- 12. szerzetesrend.
- 14. Angyal földi pénzverde.
- 18. lehasad.
- 20. eskerés röv.
- 22. rád.
- 24. Menekülő örült.
- 26. Veszteségek.
- 29. Kodály opera főszereplője becézve
- 31. bu-é?
- 34. tea.
- 35. Hamis víziállat, ék. csere.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13							14		15		
16				17				18			
19			20								
21		22				23					24
25						26					27
28						29					
30						31					33
											36
											39
											41
											45
											47

Név: .....

Lakhely: .....

- 36. Amerikai férfinév, névelővel.
- 38. & + zs.
- 39. beteget gondoz.
- 42. sporteszköz.
- 43. király id. nyelv.
- 45. abé után jön.

FIGYELEM! Augusztushavi rejtvények (csak 4 darab) egyszerre küldendők be augusztus hó 26-án délig kiadóhivatalunkba. Borítékra feltűnően ráírandó: Rejtvényposta. Díjkiosztás VIII. 30-án.

Gerő Parfumeria „Jáva”

Teréz-kört 7. Telefon: 119-180.

Erzsébetét óvja a NIKOPÁLL betétes SZIPKA
Nikopáll k. t. t. Gerlóczy-u 11. Tel: 18-92-30.

SENATOR CELOFILER
cigarettafüvet ezüst dobozban, kettős füstszűrővel
Gvártia: Janina Cigarettapapírgyár Rt.

Sima és mintás divatselymek, lenvásznak, mosóárúk, strandanyagok minden minőségben

GALAMBOS IV., Ferenciek tere 4.

Gyermekek öröme LIEBNER BÁCSI JÁTÉKBOLTJA
Szent István-tér 4.

Kalmár-kesztyűs-fűzős

Rákóczi-ut 34. Telefon: 19-20-97.

Látszerész és foto-szaküzlet. Alapítva: 1843.
LIBÁL ÉS MÁRZ VI., Teréz-kört 54 Nyugatival szemben. Tel: 12-92-50.

„CADEAU”
csokoládé- és cukorkagyár. VI., Izabella-utca 88

GRAMOFON-LEMEZ LERAKAT, VÉTEL ÉS CSERE.
RYTMUS
Uj cím: V., Arany János-utca 18. (az udvarban).

Influenza, köhögés, rekedtség ellen használjunk KALIMENT fertőtlenítő gyógyszerkört. Pharmacia, Izabella-tér 6.